

20978 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6. } చెన్నపట్టణము 1919 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 12 వ తేది శనివారము } NO. 10.
నంపుటము. ౬ } సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర శ్రీమాస శుద్ధ చాదశి ౧౨. } సంచిక ౧౦

నెల స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అనాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభాషను చూచికొనిన మోసము కలుగదు.

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము.

తలనొప్పులమామూలు: వాయువుపోట్లబాపుడు, పార్శ్వపునెప్పుల బారదోలును, పొట్టుకు బోగొట్టును, ఇది యని యననేల సకలవిధమైన నొప్పులకు సంతరినినంటిది. కనుమూలకంటే హిందూదేశమందు తయారు చేయబడు మంచిమందు. దీనిని విశేషములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారితో నేలకువేలు యోగ్యతా కరములు పొందియున్నది. అన్ని దుకాణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూచుదు.

తామర తైలము

తామర, తీట, ఏనుగుగజ్జ, దురద, ఉంకరములకుంటిచుట్టు, రసీకారుట, కెంబ్రుక లూడిపోవుట మొదలగు వర్మలోగములను వాడవలయు చేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. నెల 0-6-0 లు మాత్రమే.

మోహినీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. 5 కులములు మాత్రమే సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దంతచూర్ణము

కంటి నొప్పులకు దివ్యవధము; నువాచనానికి ముంపును సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దర్శి 1-కి నెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతం జనము డిపో,

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్టు, బొంబాయి. 6, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

Mr. G. W. M. Reynold's Novels

Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2-4-0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchess, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loaves of the Harem in 4 vols.	3 6
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPER 3 WATCH Co.,

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

మలయ చందనము

(1251) సెక్రెటరీజులకు దుకారము

మందు పుష్పానామస్త్రము ఎవరికిని తెలియదు. వర్మము లేదు. విచిత్రీకరమును కలిపి కలిపి కలిపి కలిపి. కచ్చు మైన మూలముచందనము ఎంతయు తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల సెక్రెటరీజులకు మూడు పూజలలో వాడును. దర్శి 1-కి 2-0-0 గంధర్వపూర్ణసి. రాజమండ్రి.

శ్రీ మద్భగవద్ గీతా రహస్యము

547 అను 1437

కర్తయోగ శాస్త్రము

శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీ నారాయణ స్మరణ శాస్త్రము చే పరిపరితము.

ప్రతి 1-కి ధర రూ. 3-4-0.

వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్, 192, ఎస్.ప్లస్. చిన్నపురి. ఈ.

సందరమయిన కాలెండరు.

1919 నాటి అనేకరంగులచే చిత్రవిచిత్రముగ ముద్రించబడినది. అయిపోవుచున్నది. శ్రవణమును. 1-కి 0-8-0, 2-కి 0-5-0, 2-కి 0-8-0, 6-కి 0-14-0, 12-కి 1-8-0. పోస్టేజీ వేరు. 8 రూ॥ మా మంజుల సీరామూర్తి తీసినవారికి 1టి ఇవాల.

పి. సి. పి. ఆంధ్రకో, హిందూ, గుంటూరు జిల్లా.

(531) మంచి బ్లూ బ్లాక్కు సిరా. (1261)

అన్ని సీరాలకంటెను శ్రేష్ఠతమమైనది. మిక్కిలి చాకెనది. అందరిచేతను మిక్కిలికొని యాడబడినది. ఒకమాత్ర ఒక బుడ్డినిండి సిరా యగును. 144 మాత్రలు ఒక రూపా. 7 గ్రాములు గల పెట్టె 1-కి నెల రూ 6-11-0 అమోదిం ఎట్ట, పనులు పచ్చని సిరాలు గ్రాము 1-కి రూ 1-11-0, ఏప్రిలు ఈ ప్రకటన ప్రకటన ఇంగ్లీషు భాషలో నుండి.

The Manager, Swarnamayi Ink

5, College Square, (W) Calc

100 మిక్కిలి మనోహరముగు నువాచనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) **ఆటో దిల్ బహార్** (రిజిస్టరు)

కాలిడనది కాలిడనది

ఇప్పటికాలపు రుచి కనుగొనవచ్చు. సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాచనగలది.

ఆటో హాటగాని, సారాయుగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేరల పుష్పసాదము.

నీ కువాలవై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్య మగు నువాచన నిన్ను లభించును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును.

(చిన్న నైజా ఆర్ డ్రాం)	సీసా 1-కి రూ 0-8-0
మధ్యరకం నైజా 1 డ్రాం	" " 0-12-0
కేరళ నైజా 2 " "	" " 1-4-0
నైజా నైజా 4 " "	" " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 3 బుడ్డకు 0-14-0. ప్రత్యేకము కలెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపావులలోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలు నెట్టు కలవు. కావున తాము కొనుగొనుచు సీసానైన ను, కార్డునైనను ఆటోదిల్ బహార్ రను చేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క గలత్రణములను పరిశీలనచేయగోరువా రీ దిగువవారికి వ్రాసినచో ఆటోకిమత్తు గల నువాచనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోబాయేజంటు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి.

మదరాసు రోజంటు:— మెహతాపురమో త్రొమ్మల్లి, చైవాబజార్ రోడ్, మదరాసు.

బరోపా యుద్ధము కారణముగ రాకుండ (1457)

నిలిచియుండిన మధుర రంగుపని

ఆరంభము! **అలిజరైన్ రెడ్** **ఆరంభము!**

అను తైలరంగును నెం. 16 మొదలు, 60-వ నెంబరువరకు తెల్లటి నూలులో రసాయనశాస్త్రప్రకారము వస్తుములు చేయవలెనట్టి ఎర్రనిరంగుతో ప్రకాశముగను, శుద్ధముగను తయారుచేయుచున్నాము. కాదు సినవారు వెంటనే వ్రాయుకోరదము.

రి అండు రాం, పోస్టాఫీసు నెం. 38. } రసాయనరంగులశాల,
తంజివిలాసము: "తామరై" } కీల్ వాశల్, మధుర.

మా గ్రంథపేటిక.

5. అడిదము సూరకవి:—ఇది యొక చరిత్రాత్మక చురుగ్గ్రంథము. గ్రంథకర్త అడిదము రామారావుగారు. విజయ నగరమునందలి ఆంధ్రపారిశాతగ్రంథమాలికలో నియ్యది ద్వితీయ గ్రంథముగా ప్రకటింపబడినది. ఆంధ్ర గ్రంథకర్తల జీవితచరిత్రలను ఆశుభాత్మకముగ జర్పించు పుస్తకము లాంధ్రమున నింతకంటెను లేనదియే చెప్పవచ్చును. ఇట్టి ప్రయత్నమును ప్రథమముగ బ్రహ్మచర్యముగా నెఱవేర్చిన గ్రంథ సంపాదకు లగు శ్రీమత. బుట్టా శేషగిరిరావు పంతులుగారు ముఖ్యముగ నభివర్ణించుచున్నారు. మఱియును ప్రకృతపు గ్రంథకర్తలు, సూరకవివంశ్యు లగుటచేత నంశపరంపరగా వచ్చు చరిత్రాంశములను బోనాడక కూర్చుట కవకాశము గలిగెను.

ఇట్టికవిచరిత్రములు కవులకును తత్కవిలకును గల పరస్పర సంబంధమును స్పష్టముగ ప్రకటించునట్లులే, కవులకును చారిత్రికయభూతులై పోషకు లగు చేతఃప్రభులకు లకును గల సంబంధమును వారి ఉపచర్యపరచయలను, గూడ విశదపరుచునట్లులే సేమాశ్రమము సందియములేక. కావున ప్రకృతము సూరకవి జీవితచరిత్రమును వ్రాయుటయనగా - నర్థాత్మను, సూరకవికాలమునాటి యాంధ్రరాజ్యము, శాంధభాషాభివృద్ధి, వేదముల స్థితిగతులు, నానాలపు పండితులు, చారిత్రికభాషితములు, మున్నగు విశేషములను యుక్తి యుక్తములగు నాధారములతో నిర్దేశించుట యనిగాని విమర్శించుట యనిగాని తాత్పర్యము లేదు. ప్రస్తుతము జీవితచరిత్ర వ్రాయుటలో, గ్రంథకర్తవైని పేర్కొనవలసినవిషయములకు సమగ్రముగా వివరించెను. ఇందులకు చాలకంటె వంశానుభూతికములగు గాథలనే యాధారములుగా వ్రాసెను. ప్రాంతపుల జీవితచరిత్రలను అందునను ప్రాచీనులజీవితములను వ్రాయుటలో, మనకు వంశానుసారముగ వచ్చుగాథలే చాలకంటె నాధారములు కావలసినవృత్తాన్ని. మనవారికి స్వకీయచరిత్రములను వ్రాసి కొనుటయందభిరుచిలేకయో, వివరములేకనుటలగుటనో, మఱి యేకాగ్రములవలననో కాని చరిత్రకథలను గ్రంథకర్తములుగా చేయునాచారము లేదయ్యెననుట కొంతకంటెను ఇటీవలివారి విషయమున నెఱుఁగొనదగినదే యున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, - అనగా విజయలగు చారిత్రికాంశము లిదియేయని తఖనయాశమున దృష్టాంతములను చూపలేనిస్థితిలో - వంశానుభూతికములగు గాథలను మనము ప్రమాణములుగా వ్రాసేకత్తుము. ఈ విషయము ప్రమాణశబ్దమునకుగల యర్థమును విచారించినచో తెల్లమగును. ఆ ప్రవాక్తామే ప్రమాణము:- అని పెద్దలు ప్రమాణశబ్దమున కర్థముఁజేప్పిరి. కావున నిట్టిగాథలను ప్రమాణములుగావని ప్రోసివేయఁజూచుట యతితము కాదని ఇంకను ప్రమాణములు లేనిస్థితిల మామా - (అనగా ననుమానము) లే, ప్రమాణములుగా గ్రహించకగూను.

సూరకవిగారు, పదునెనిమిదవ శతాబ్దపువాఁడు రామలింగేశ్వరకవియు మున్నగు గ్రంథరాజములను చేసి, సమయానుసారి యియి లోకమునకు సన్మార్గాచరణము నుపదేశించినయాచార్యుఁడు, దుర్వృత్తుల బంధుగునట్లుచేసి, కవిశేఖరుఁడని స్వసమయాంధ్రులగు పండితులచేత గ్రీర్తింపబడిన యద్వి తీయమేధావి. కళింగరాజ్యములోని ప్రాథమిక డను సరసకవియు, నని తెలియఁదగును.

సూరకవి జీవితము పరిపూర్ణములలో కర్ణింపబడినది తొలిపర్యాయమునందు ఇంటికేరైన 'యడిదము'ను గురించి చర్చ చేయబడినది. ఇందు గ్రంథకర్త గ్రంథసంపాదకుల యభిప్రాయములు భిన్నములుగా గనుపట్టుచున్నను మొత్తము వైని గ్రంథకర్త యాశయమే సమంజసమని పరికించినచో కనుపట్టును. జన్మాదికమును, విద్యాభ్యాసాదికమును తర్వాతి ప్రకరణములలో వర్ణింపబడినవి. కాని ఈప్రకరణముల నింకను విస్తరించి చర్చ చేయవలయునని మాయభిప్రాయము. నాల్గవ ప్రకరణమున సూరకవికాల ముపవర్ణితమైనది. దీనిని బట్టి సూరకవి 1720 వ క్రైస్తవ సంవత్సరమున జన్మించి ఇరువదియైదేండ్లవఱకును 'తేగలో'నుండి అటువైని 1794 వ సంవత్సరమున జరిగిన పద్మనాభ యుద్ధమునకు కొంచె మిటీరల మృతిసంభవము నిశ్చితమగుచున్నది. సూరకవికి పోషకుఁడగు ప్రభువు విజయనగరాధిపతుడగు చిన విజయరామ మహారాజుగారుపాణిమహాల వేంకటమూర్తి అనియును, రాజుగారి అంతుడితా రామ రాజుగారికి ప్రతిస్పర్ధియనియును, తేక అంతుడు పడిన(విభాభట్టజయు జిల్లా అనగాపల్లికి సమీపమున) ఉన్నట్లు, తేక

ముననున్న సత్యవరము జమిందారుల యాస్థానకవి) పల్లకమిడి బర్తుల అయ్యప్ప, మున్నగువారికవికి సమకాలికులనియును భట్టువలె తేకాటనుఁజేసి అయ్యెవోటుల మానావమానముల ను సమానముగా ననుభవించి మించిన మేటియనియును, వేములవాడ భీమకవి మున్నగువారివలె కాపాడుగ్రహసామర్థ్యము గలవాడనియును, విజయనగరము (2) కవిసంకేతవిచ్చేదము (8) చంద్రాలోకము (4) ఆంధ్రనామశేషము (5) రామలింగేశ్వరకవి మొదలగుకవులు లీకవిశేఖరునికావ్యము లనియును - ఈ గ్రంథములను తెల్ల మగుచున్నది.

ఆంధ్రపారిశాతకార్యస్థానమున నితరులున్న ప్రకటింపబడిన గ్రంథములకుం బై మాత్రమేగాక, ఆంధ్రనామస్మృతమునందీకాలమునఁ ప్రకటింపిన వాఙ్మయవిచర్యక గ్రంథములలో నెల్ల నియ్యది మేటియనదగునని మాయభిప్రాయము - గ్రంథము వెల 1-4-0 వలయునాదు - ఆంధ్రపారిశాత కార్యస్థానమునకు వ్రాసినఁ బదయగలరు.

6. అనంతపుర చరిత్రకథలు:- ఇయ్యది మద్రాసు ఆంధ్రగ్రంథ ప్రకటనాలయమువారిచే ప్రకటింపబడినది.

గ్రంథకర్తలు వెనుగొండలోవున్న హైస్కూలులోని యుపాధ్యాయు లగు నా|| వాసుదేవరావుగారు. ఈ చిన్ని పుస్తకమునందు అనంతపుర మండలములోని చారిత్రికాంశములు కథారూపములంగ గూర్చబడినవి. ప్రస్తుతకాల మిట్టిగ్రంథములు చాలరకు పతనీయములుగాఁ జేయుటచేత స్వాభిమానము తేకథక్తి తేకనవామార్గములు నలవడి బాలయ, తేకీయనామకలై యభివృద్ధి గాంతురనుటలో సేమియును సందియములేదు. శైలి గ్రాంథికమై సులువుగ బాఠకు కుల్లాసమును గల్పించునదిగ నున్నది. వెల గు 0-6-0 లు.

WANTED. A Science B. A. L. T. George V Coronation Secondary School Nandigama Kistna. Pay Rs. 100-10-120 with bond to serve for 4 years. For more particulars apply to. K. PURNAYYA, Secretary. G. V. C. S. School, Nandigama, Kistna

జాతక మార్తాండుము. (1565)

ఈ గ్రంథము సూరస గ్రంథము. దీనిలో 1 జాతకప్రశంస 2 గోచార ప్రశంస అని 2 భాగములు గలవు. ఈ గ్రంథము దగ్గర నున్న యెడల ఉద్యోగస్థులు, స్కూలు పిల్లలు, వర్తకులు, వ్యవహారస్థులు, వ్యవసాయదార్లు మొదలైన యావస్థుండి జనులు ఎవరికి కావలసిన అంశములు నారు వేరు వేరుగా ఎప్పటి కప్పుడు ప్రతినెలలోను ప్రతినంత్యరములోను జరుగు సంగతులు ములభముగా తెలిసికొనవచ్చును. ఎవరి జాతకము వారు పూర్తిగా వ్రాసికొనవచ్చును. దీనిలో ఆనేకమైన అనుభవజాతకములు చక్రములలోను ఉదాహరణములలోను బోధన పూర్వకముగాను శాస్త్ర సమ్మతముగాను వ్రాయబడినవి. దీనివెల పోస్టుఖర్చులు సహితము రు 2-8-0. ముందుగారు 1 టి అడ్వాన్సు పంపినయెడల తక్కిన రు 1-8-0 లకు ఈ గ్రంథము పి. పి. గా పంపబడును. ఈ గ్రంథము ఋజువు గాలేదని వాదించినవారికి తిరిగి సొమ్ము యిచ్చి వేయబడును. ప్రతులు స్వల్పముగా నుండుటచేతను కావలసినవారు 1, 2 మాసములలో పుగానే దరఖాస్తులు పంపవలెను.

ఆకెళ్ల - వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

జ్వర హరి వాంతి బ్రాంతి నివారణి ఓమం - కర్పూర్ దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుచున్నది జ్వరమును హరించుట కిది సాటిలేనిమందు. మలేరియా (విష వా (యజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరములకును యెత్తినది. కొన్ని నా పుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయముగ జ్వరముందు సమయమందును యీ ఔషధము పుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును. ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన ఆనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:- కటీలు (అటార్ని-ఆల్-లా) సంగరావ్ పాండు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:- మీయొక్క 'జ్వరహరి' జ్వరములను కుదుర్చుటయందు ఆమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షాకాల మారంభమందు సాల్-సెట్టిలో నుండు నాగ్రామములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించుచుండగా, హెగ్ని వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థత చెందిరి. ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము. ప్రతి ఔషధమపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వల అ.8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11. మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము. హెగ్ని వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థత చెందిరి. ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము. ప్రతి ఔషధమపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వల అ.8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11. మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము. హెగ్ని వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థత చెందిరి. ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము. ప్రతి ఔషధమపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వల అ.8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11. మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెగ్ని వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థత చెందిరి. ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము. ప్రతి ఔషధమపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వల అ.8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11. మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము. Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS. (1122)

విదేశతంత్రీవార్తలు

(రైటు కు ఏ జి సి)

పార్లమెంటు చర్చ

ఇండియా విషయము:

లండను, మార్చి 31:—ప్రజల మంగిరమున పెన్సిస్టాన్ ప్రత్యుత్తర మొనగుచు ఫిషరు గారు రిట్లు చెప్పిరి. హిందూజాతిమునుండి వచ్చు ఓడలలో నీలయినంత యధికముగ ప్రయాణికుల నెక్కించుటకు దగిన యేర్పాటు లొనర్చుకొనినది.

ప్రస్తుత ప్రాంతాధికారుల "అస్కాటెంట్" కాఫో దొంగల వెకోవము 1885 సంవత్సరములో నేర్పాటు చేయబడిన ననియు ఈ విషయమున పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను వారు చేసిన నిర్ణయము మాంటేగు మెన్షుఫర్ల ప్రకారము దంగీకరింపబడినది ననియు, జీవితకాలముల చాల హెచ్చిపోవుటవలన నీ పెన్షనులు చాలవని చాలమంది మొజు పెట్టుచున్నారన సంకతి జగద్విదితమనియు, ఈయిబ్బందుల నన్నిటిని తొలగించుటకు ఇండియా మంత్రిగారు త్వరపడవలయుననియు తెన్నెట్లుగారు చెప్పిరి. ఇందును గూర్చి ఇండియా దొరలనూ వారికి సుప్రములని తీర్మానము లేవియో నింతలానే వచ్చుననియు, కానిబలంబును లేకుండ తగిన యేర్పాటులు చేయబడుననియు పిమ్మట గారు చెప్పిరి.

జర్మను మిషనరీలు.

లండను, ఏప్రిల్ 7:—ప్రజల మంగిరమున కర్నూలుబద్ధు గారికి ప్రత్యుత్తర మొనగుచు కర్నూలు ఎవలీగారిట్లు చెప్పి యున్నారు: క్రిందటి సంవత్సరము జనవరి నెలలో నారంభించిన పరిశోధనలవలన వలసజేయులందును సామంతజేయులందును 188 గురు జర్మనులనుండుట కంగీకరింపబడినది తెలియవచ్చును. స్వపరిపాలకులు అధివేతనములం దెంతయందీ యున్నారో మొత్తము తనకు తెలియదు. వాటియందలి జర్మనులతోభావనల నా కల కంపుటకుగాని నిర్బంధించుటకుగాని ఆయా ప్రభుత్వముల వారి కధికారములున్నవి. అసంకల్పితపుట నావలీ కంపుటకు వారే వానిని విషయొగింపగలరు.

సర్ ఇయాను హేమిలనుగారు.

లండను, ఏప్రిల్ 2:—నారాసంఘము వారిట్లు తెలియబరచుచున్నాడు:—ఈ త్రైత్రై న్యాయాధిపత్యమునకు సర్ ఇయాను హేమిలనుగారు రాజీనామానిచ్చిరి. ఇందువలన నతడు నైతిక సేవనే యంగీకరింపదని తలంపరాదు. అంతకంటె నెక్కువ అకర్షణీయమగు వదలి లభించిన నతడు తప్పకుండ నంగీకరించును.

లండనుండి ప్యారిసున కేగుట

లండను, ఏప్రిల్ 2:—సంధిసభవారి విమానములో మొకటి 80 నిమిషములలో లండనునుండి ప్యారిసు కేగెను.

లండన్, ఏప్రిల్ 7:—వర్తకసంఘపు బోర్డువారి ప్రకటన. మాతకదూది ఖరీదులను, 1918 వ సంవత్సరములో చేసిన రిటరన్ల ఆధారము అమెరికా దూదియొక్క వివరములు తెలిసికొనరకు వచ్చు 80 వ తేదీ వరకున్న అమలులోకి రావని ఎల్లరకు తెలియబరచుచున్నాడు.

అమెరికా

జర్మను చారులు.

లండను, ఏప్రిల్ 4:—రైటుగారి వాషింగ్టను విలే ఖరీ యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. టర్కీయందలి నైతికాధికారులు తమ జేతమునందు నివసించుచున్న అమెరికనుని అతని భార్యను ఆరెస్టుచేయుట కనుమతిగోరగా యుద్ధకార్యదర్శి అందుల కంగీకరించుచున్నాడు. వారు కేలస్ట్రీనునందును, బ్రిటిషు ఇండియా పౌరులందును జర్మను తీర్పరచిన చారుల లోని వారని ప్రకటించబడినది.

హాలండు

ఒలింపిక్కు పందెములు.

లాసానీ, ఏప్రిల్ 7:—అంతర్జాతీయపు ఒలింపిక్కు పందెముల సంఘమువారు 7 వ ఒలింపిక్కును 1920 వ సంవత్సరములో ఆంట్వర్పనుం జరుగ నిశ్చయించిరి.

అఫ్రికా

ట్రాన్సువాలు భారతీయులు.

లండను, మార్చి 31:—ట్రాన్సువాలునుండు వని చేయుచున్న భారతీయుల ఇష్టానుసారము గూర్చి ఆలోచనల నొనరించుటకు వడ్డీకాఫీకాయం దొక ప్రత్యేక సభ నెలకొల్పబడినది. ఆంగుళగూర్చి ప్రెస్సు పత్రికయొక్క కేపుటను విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—1908 వ సంవత్సరపు గొల్లలా నడుసరించి భారతీయుల వ్యాపార స్వత్వములు చాలవరకు తగ్గింపబడినవని వాటినిగూర్చి వాగ ముఖ్యముగ తమ యశస్యతని తెలుపుచున్నారు. జనరలు న్యట్టుగారికిని గాంధీగారికిని సమాధానము వుదినవెనుక నీ నియమము లేన్నదను పాటింపబడలేదు. అయినను తా మి నియమములకు గూర్చి లాభము నొందవలచు వ్యక్తులను, పురపాలకసంఘములను అనకాకాను దొరకినపుట లాభము నొంద నెంతునని వారు వాదించుచున్నారు.

హంగరీ

అడ్మిరలు కోల్బాకుగారికి అప్పీచ్చుట

లండను, ఏప్రిల్ 2:—ప్ర్యాంసు న్యాయాధ్యక్షుల ప్రతికా విలేఖరి వ్రాత ప్రకారము, కామస్కాట్లాలో ఆమెరికాకును, సెంట్రాల్ ఏషియా టర్కీస్థానములలో గ్రేటు బ్రిటనునకును బ్యాంకుల నెలకొల్పుట కరకాళము నిచ్చిన యెడల అప్పీరలు కోల్బాకుగారి గవర్న మెంటు వారికి కొంత ఋణము నిచ్చుట కొక ఆంగ్లో ఆమెరికా బ్యాంకు అంగీకరించింది.

బవేరియా విషమస్థితి.

సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వప్రకటనము.

లండను, ఏప్రిల్ 6:—కోపను హేగను తండ్రివార్త:—5 వ తేదీని బవేరియాలో సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వము ప్రకటించబడినది. స్పార్టక్సును హెగ ఎర్స్టెన్ గారి కిసంగతిని దృఢపరచుచు వార్తలు వచ్చినవి.

కోపను హేగను, ఏప్రిల్ 6:—మరియుకని కీడిక ఇట్లు తెలియబరచుచున్నది:—స్పార్టక్సును పార్ల మెంటు కార్యాలయములను పట్టుకొనిరి. ఒకేసమయమున మ్యూనిచ్చిలో ననేక చిన్న సభలు గావించబడి వాటిలో మాతప్రజాప్రభుత్వము నెలకొల్పబడినట్లు ప్రకటించబడినది. స్పార్టక్సు సాంఘిక వాదులు స్పార్టక్సులలో జేరిరి. ప్రధాని హెగనువారును గారదివరకుండిన బెర్లినునగరమున విడి వేసుకు పరుగెత్తిరి. కాని కార్యము లేకపోయెను. అచటివైక్యమును తాటికీ భారమున వహించుచు నతని బలపరచ విరాకరించినది. తాము ప్రజాప్రభుత్వవత్తమున నభిమానము గలిగి యున్న సంకతి నతని కెంత కఠరణిది. వివిధప్రదేశములందలి రైతులు పెద్ద సభగా జేరి మ్యూనిచ్చి కేగుటకు తీర్మానించిరి.

మ్యూనిచ్చి ఆందోళనము.

బెర్లిను, ఏప్రిల్ 6:—సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వము ప్రకటించుటకును, నారాప్రతికలు తలంచుచున్నవి. మ్యూనిచ్చిలో కోపానేతము చాల విశేషముగ నున్నది. నగరమునండుట సంబంధించిన ప్రకటనలయందును గుంపులలో వీధులన్నియు నిండిపోయినవని తెలియుచున్నది. కమ్యూనిస్టు, స్పార్టక్సు లీగుల సంఘమువారు 6 వ తేదీని వియన్నా యందలి మధ్యతరగతుల వారిని ప్రతికాధిపతులను పట్టుకొనుటకు నిశ్చయించి రని తెలియుచున్నది. దక్షిణ హంగరీ ప్రభుత్వమువారి ననుకూలముగనే రాయబారములు జరుగుచున్నవని తెలియుచున్నది. వారు తర్కించు అంశములు చాలవరకు రాష్ట్రీయపు సరిహద్దులనుగూర్చి యనియు, అందు సంఖ్యముగ హంగరీకి న్యాయముగ నెంతవర కీయవలయునను అంశములు తెలియుచున్నది.

ప్రభుత్వకార్యాలయములను మార్పుట.

కోపను హేగను, ఏప్రిల్ 7:—బెర్లిను తండ్రివార్త:—బవేరియా ప్రభుత్వమువారు కొంత కాలమువరకును మ్యూనిచ్చిని విడిచి వెళ్లి బాంబర్గునందు ప్రభుత్వ కార్యాలయములను నేవనలు ఎప్పంట్లని ఉంచుటకు తీర్మానించిరి. నమ్మదగిన నైతికులు వారికి సహాయ మొనరించు చుండురు.

సమ్మెకట్టుట

కోపను హేగను, ఏప్రిల్ 7:—రర్ల బర్నూ తండ్రివార్త:—సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వము ప్రకటించబడినది. కమ్యూనిస్టు

ప్రభుత్వములు పెరిపోనులను, పెరిగ్రాములను, వార్తాప్రతికా కార్యాలయములను ఆక్రమించుకొనినది. స్పార్టక్సీ వనివారందరును సమ్మెకట్టిరి. ఆహారపదార్థముల దుకాణములు తప్ప తక్కిన దుకాణములన్నియు కట్టివేయబడినవి. రీజెన్సుబర్గు సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వమున కనుకూలముగ నున్నట్లు ప్రకటించెను. సోవియట్లు ప్రజాప్రభుత్వము నెలకొల్పె నను సంకతి నూరెంబరునం దేమియు నాశ్చర్యముగ లిగింపలేదు. అచట వని నెమ్మదిగ జరిగిపోవుచున్నది.

సెంట్రలు కోన్సిలువారు మొదట చేయవలసినవని.

5వ తేదీకుల బెర్లిను సంజేతము:—నేటి మధ్యాహ్నము ఒంటిగంట సమయమున ప్రజాప్రభుత్వము ప్రకటించ తీర్మానింపబడినది బెర్లినునందు తెజిబ్లా చెప్పచున్నదనియు, మ్యూనిచ్చి యందలి సెంట్రలు కోన్సిలు మొట్ట మొదట నిరంకుశాధికారమును దాల్చి ఆటవిమృట ప్రజాప్రతినిధులను, రెడ్ గార్డును నెలకొల్పి కార్మిక వ్యవసాయదారుల కాంగ్రెసునకు తిరిగి ఎన్నిక లారంభమగుటకు తగిన ఏర్పాటులను జేయుననియు లాండుటాగు ప్రభుత్వమధికారములే నిస్సహాయము గాల్గెయొక మాలవడియున్నదనియు ప్రభుత్వకార్యాలయములు బాంబర్గునకు మార్చబడిన వనుమాట అబద్ధమనియు మ్యూనిచ్చినుండి బెర్లినుకు వెళ్లిపట్టునకు సంజేతము వచ్చెను.

కార్మికులకు ప్రకటన.

ప్ర్యాంసు, ఏప్రిల్ 7:—హేవాను ఏజెన్సీవారిట్లు తెలియబరచు చున్నాడు.—బవేరియా ప్రజాప్రభుత్వము సోవియట్లు లిగి మార్చబడిన దను సంకతి పరాకా వత్రిక లాశ్చి ర్యముతో దిలకింపరాదు. మిత్రమండలివారిలో వికమత్త్య మతి దృఢముగ నుండు టావత్వముని మాత్ర మని వ్రాసినది.

కాన్ స్టాంటినోపల్, ఏప్రిల్ 8:—ఒక శ్రాంతి శ్రాంతి జరు, "వై డెక్ రాసా" అనునది వొడస్సాకు ప్రయాణము చేయుచున్నది. అచట బోల్షివిస్టుల ఒత్తిడివలన స్థితిగతులు మిక్కిలి భయంకరముగ నున్నవి. ఒడిస్సాలోగూడ మిక్కిలి భయము గలుగుటవలన ప్రజలు పారిపోవుచున్నార. 1000 మంది గ్రీకుజేతములు ఈకోపాన ఇక్కడకువచ్చిరి.

లండను, ఏప్రిల్ 6:—చర్చిహీల్ గారొకరిట్లు జవాబు చెప్పిరి. ఈజిప్టు జేతమునకీ నెలలో పెద్దనైకదళములు వెళ్లుటకు గడచిన నెలలో ఉత్తమలీ యుడెను. ఇంక ముక్కొన్నిదళములు ముందు మే, జూన్, జూలై నెలలలో పంపబడును. అచట నింతవరకు నెలపులేకుండ చాలకాలమునుండియు వని చేయుచున్న వారలకు నెల విచ్చునియుత్తము వీరు వంపబడిరి. కిగోష్టిస్థితిబాగునరకు మెసపొటేమియును గాని ఇండియాకు గాని నైత్యముపంపరని వక్కాణించుచున్నాడు. అనగా ఆగస్టు వరకు పంపరు.

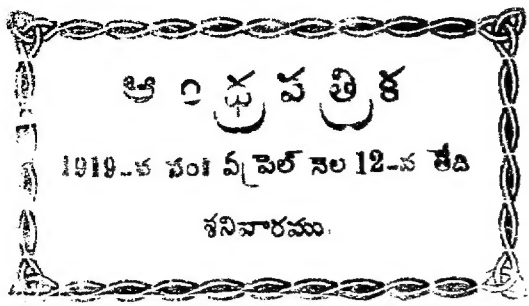
లండను ఏప్రిల్ 19:—కర్నూల్ యానర్ స్టాన్ గారు వోల్డే బైలింగ్ మేజర్ సీటన్ గారిని వధించినందులకు నేరస్థులుగ తరిగింపబడిరి. ఆకప్పిదము వస్సుకు విచ్చియుత్తి యందుట వలన చేసితిని చెప్పగా అందుల కంగీకరించి చక్రవర్తిగారి యుత్తమపు వచ్చునకు పట్టి నుంచవలయు నని న్యాయాధికారి ఆజ్ఞాపించెను.

ప్ర్యాంసు, ఏప్రిల్ 8:—ఎం. క్లెమెంకో, గారి కోరికమీద కాటన్ దొంగిల మరణశిక్ష కొట్టివేయుట 10 సంవత్సరముల ఖయను విధింపబడినది.

ఈజిప్టులో శాంతి వర్ధిల్లుట

జనరలు ఎలనుబేగారి ప్రకటనము.

కెయిరో, ఏప్రిల్ 7:—ఈజిప్టులో కలవరములను దౌర్జన్యములను, ఆస్తులను నాశనముచేయుట మున్నగునవి చాల భాగము తగ్గుటచేత జనరలు సర్. ఎడ్వెండు అలనుబీగారు సంతోషించు చున్నట్లుల ఒకప్రకటన తెలియజేయుచున్నది. వీరిభాషలు న్యాయముగా విచారించుటకు వాగ్దానముజేసిరి. జేతములో శాంతిసంక్రమింపింపకు తగినవచ్చు తీసికొనుటవలన నదని బాధ్యతగల ఈజిప్టు జేతాభిమానులను హెచ్చరించిరి. ఆధాయవ్యయవట్టికను ఆమోదించుట దుర్భరముగా నుండుట చేత 1919-20 సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయములు 28,850,000 ఈజిప్టుపావులు స్థిరపరచవలసినదనియు ఈపట్టి ఆమోదింపబడినట్లు ప్రభుత్వమువారు పరిగణించుచు రనియు, ఏప్రిలు మొదటి తేదీని జనరలు ఎలెను బీగారు ప్రకటించిరి.

మానసియులగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు:

ప్రస్తుతకర్తవ్యము

సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సంఘావరణమున, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ప్రస్తుతకర్తవ్యము గూర్చి మితవాదుల దృక్పథ మెద్దియో విశదీకరించిరి. ప్రజల మనముల యెదుట తాండవమాడుచున్న సత్యాగ్రహోద్యమము, గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధావాసముల గూర్చి యే, వీరును ప్రథమమున ముచ్చటించిరి. దేశరక్షణ శాసనమును గాంధీ మహాత్మునిపై ప్రయోగించుట అనుచితమని శాస్త్రిగారు నొక్కి వక్కాణించిరి. దేశరక్షణ శాసనము సంగ్రామావసరముల కొరకుని నిర్బంధ బడినది. సంగ్రామ విజయమున కెట్టి త్యాగమున కయినను లోనుగాక తప్పదని, ప్రజల కక్షిణశాసన మున కొడబడిరి. రాజకీయ సందర్భములం దీ శాసన మువయోగింప బడునని ఎవరును కల నైనను దలచి యుండలేదు. కాని, తలవని తలంపుగ రాజకీయాందోళనము నిరోధించుట కీశాసన మువయోగింపబడెను. బిసెంటు ప్రభుత్వం నిర్బంధావాసము, దేశరక్షణ శాసనోపద్రవమును స్పష్ట పరచెను. రాలెటు శాసనము, దేశరక్షణ శాసన మును, యుద్ధానంతరము గూడ కొనసాగించ నున్నది. సంగ్రామావసరములకును, గాంధీమహా త్ముని నిర్బంధమునకును సంబంధము లేదనుట తేటతెల్లమే. ఇక వారి సరెస్తు జేసిన కారణమెద్ది? సత్యాగ్రహోద్యమమును రూపమాప వలెనని బోధించెడి టైము ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక సయితము, అధికారుల కార్యము నభినందించుటలేదు.

థిల్లీలో గాంధీ బ్రవేశించుటచే, కలవరము హెచ్చునని, అధికారులు జెప్పవచ్చును. కాని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు దెలిపినట్లు, అధికారు లిటుల తలంచుటలో గాంధీ మహాశయుని సహజ స్వభావము గనుగొనజాలక బోయిరి. ఎట్టి కష్టము లేతెందినను, వాటి నన్నిటిని స్వయముగ భరింప వలయుననియే, గాంధీ మహాశయుడు బోధించు చున్నాడు. దౌర్జన్యమును గానికలవరమునుగాని, ఆయన మనోవాక్కాయ కర్మలం దెన్నడును ప్రోత్సహపరచి ఎరుగదు. ఇట్టి తలంపు ఆతని సహజ స్వభావమునకును విరుద్ధము. ఆతని జీవిత చారిత్ర మీ యూహా కెట్టి యవకాశము నీయ జాలదు. గాంధీమహాశయుడు నిన్నటిదినము బొంబాయిలో నిచ్చిన సందేశము వారి మనోభావ ములను వ్యక్తపరుచు గలదు. దౌర్జన్యము సత్యాగ్రహమునకు వినాశహీతు వని వారు స్పష్ట పరచిరి. ఆతని రాకచే నిజముగ కలవరము జరుగుననియే అధికారు లూహించినను, ప్రజలను శాంతిపరచుటకు గాంధీ మహాశయుని తోడ్పాటు అధికారులు దీసికొని యుండవలసినది. గాంధీ మహాశయుని దేశమంతయు నేకగ్రీవముగ కార వించి పూజించుచుండగ, గాంధీమహాశయుడు ప్రజలకు స్వయముగ బోధించుచో, అల్లరు లే మాత్రము జనింపజాలవు. దేశములో నీ సందిగ్ధ సమయమున శాంతిని పురికొల్పి, ఆత్మశక్తి మూల

ముననే కార్యముల సాధించుటకు గాంధీ మహాశ యుడు బూనినపుడు, ఆతనిపై నిర్బంధముల విధించుటచే, పరిస్థితులు తీవ్రత జెందుచున్నవి. శ్రీని వాస శాస్త్రిగారు ఇండియా, ప్రభుత్వపు చర్య లనే మాత్రము హద్దించుటలేదు. కాని, రాలెటు బిల్లుల బోనాడుటకు వారవలంబింప దలచిన మార్గమెద్ది?

సత్యాగ్రహము వారికి బనికరాదు. వారవలంబించెడి వాటిలో ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారి శాసనమును నిరాకరింప వలయునని కోరుట, మొదటిచర్య. అటుపిమ్మట, ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలెడి రాయబారు లీ శాసనము గూర్చి తమ యసమ్మతి నెఱుకపరచుట రెండవ చర్య. వీటి వలన రాలెటుబిల్లులు దీసివేయబడిన సరియే. లేనిచో, నూరకుండుటయే కర్తవ్యమని స్పష్టము గుచున్నది. శాస్త్రిగారి యభిప్రాయములతో మాకు తగాదు లేదు. వీరు తమ విశ్వాసములను వ్యక్తపరచుట న్యాయమే. కాని, రాలెటుబిల్లు శాసననిర్మాణ సభవారేచే నంగీకరింపబడిన నాటి నుండియ, జాతీయవాదులు సత్వర కార్యాచరణకు గడంగుచుండ, మితవాదు లెన్ని యసమ్మతి సభల గావించిరి? ప్రజలకు రాలెటుబిల్లుల యుప ద్రవముగూర్చి యంతవరకు సంబోధించిరి? అధికారులకు ప్రజాభిప్రాయము నెంతవరకు వెలిబుచ్చిరి? సత్యాగ్రహముమాట యటుండ, తక్కువ గల యాందోళనమును వీరేల పట్టుదలతో సలుపుటలేదో తెలిసికొన కుతూహలము గలుగుచు న్నది. సత్యాగ్రహము మార్గము లనుసరణీయములు గావని దలచుచో, మితవాదులు తమ వాక్య సత్యమును బోధించుటకు అన్యమార్గముల నవలంబించి వాటి శ్రేష్ఠతను కార్యరూపమున జూపుటయే సాధనము. అంతియనిగా, దేశమునంతను నాందోళన పరచుచున్న సమస్య పరిష్కరణ మార్గములు తప్పని వాదించినంతమాత్రముచే, దేశమునకు గలిగెడి లాభమెద్దియు నుండదు.

సత్యాగ్రహముకు వీరికి గల ప్రబలాక్షేపణ యొక్కటే గలదు. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల కింక మూలమున భంగము కలుగునని, వీరు భయము జూపుచున్నారు. సంస్కరణవిధానమును రక్షింప వలెనని బోధించుచు, మితవాదులకు మవలంబించుచు, కాంగ్రెసు పత్రికగ ప్రచురింప బడుచున్న కాంగ్రెసు తీర్మానములను నిరసించుచున్న, ఇండియాపత్రిక సయితము శాస్త్రిగారి వలె, సత్యాగ్రహము సంస్కరణములను చెడగొట్టునని భీతి జెందుటలేదు. మార్చి 14-వ తేది ఇండియాపత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది.

“సామ్రాజ్య శాసననిర్మాణసభలో సతిత్వరీతముగ ప్రవేశపెట్టబడిన నిర్బంధశాసనములకు ప్రతికూలముగ, భారతీయులలో ప్రబోధము గలిగి నందులకు, మేము సంతసించెదము. కొన్ని వారములనుండియ, అసమ్మతిసభ లనేకములు దేశ మందంతటను జరిగెననియు, దేశీయుల అసమాన కారవమునకు బాత్రుడయిన గాంధీ మహాశయుడు రాలెటు శాసనములు న్యాయస్వాతంత్ర్యములకు భంగకరము లని దెలుపుచు నొక విజ్ఞాపన ప్రచు రించుటయేగాక, వాటిని సాత్వికముగ నిరోధించుటకు ప్రతిజ్ఞబూనెను. ప్రతిదీక్షైకొనిన వారల సంతకములు ప్రచురింప బడినవి. చాలకాలము నుండియు హిందూదేశమునుండి ఏతెంచిన వార్తలలో నింత మంచివార్త కాన్పింపలేదు. నూతనోద్యమమునకు విజయము గలుగుగాక యని గోర

దము. ఈ చట్టముల నెన్నడును శాసనరూపము దాల్చినీయ గూడదు. ప్రజల నందరిని, నవి అవమాన పరచుచున్నవి. ప్రజల యనమ్మతిని నిరాకరించి వాటిని శాసనము గావించుచో, అవి ప్రయోజన రహితము లగునటుల ప్రజలు కృషి నలువవలయును. యుద్ధసమయమున, గావించిన సాయమున కిట్టి బహుమానమును హిందూ దేశ మెన్నటికిని నంగీకరింప జాలదు.”

మితవాదుల కార్యక్రమము నంగీకరింపి ఇండియా పత్రికాధిపతి కన్న, ఆంగ్లదేశ పరిస్థితులు శాస్త్రిగారి కెక్కుడు దెలియజాలవు. ఇండియాపత్రికాధిపతి సత్యాగ్రహము నామోదించుచు, సంస్కరణముల కది చెరుపు గలిగించునని భీతి జూపకుండగ, శాస్త్రిగారు రన్యధా తలంచుట కవకాశముండదు. మూడు వత్సరము లయిన పిమ్మట రాలెటు బిల్లును శాశ్వతశాసనము గావించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సాహసించరనియు, నిర్బంధశాసనములలో నిదియే కడ కటి శాసన మనియు, శాస్త్రిగారు దలచుచున్నారు. ఇండియా పత్రిక మాత్ర మట్టి విశ్వాసము జూపుటలేదు “ఇండియా ప్రభుత్వము గూర్చి మాకు గల యనుభవము బట్టి, తాత్కాలికశాసనములన్నియు కాలపరిమితి గడచిన పిమ్మట శాశ్వతము గావించబడినవి. మూడు సంవత్సరముల కాలము గడచిన పిమ్మట నిట్టి ప్రయత్నములు మరల జరుగు ననుటకు సందియములేదు. ఇందు చేతనే, ప్రభుత్వమువారు కాలానుగుణ్యముగ నభివృద్ధిజూపుచున్నారని ప్రజలలోనమ్మకముగలిగించి అనుమానముల బోనాడుట, కష్టసాధ్య మగుచు న్నది” అని, ఇండియాపత్రిక స్పష్టపరచినది. నిర్బంధము లొకమారు ప్రవేశపెట్టబడిన పిమ్మట, హిందూదేశమునం దవి తొలగించబడిన నిదర్శనము లెక్కడను గానరావు. వంగదేశవిభజనమును, అందుమీద జనించిన కలవరమును సమసి విశేష కాలము గడవకముందే అంతకన్నను ప్రజల కయిష్టకారణముగ రాలెటుబిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడినవి. అట్టితరీ, మూడువత్సరములు గడచినపిమ్మట, శాశ్వతశాసనము ప్రవేశపెట్టబడ దను శాస్త్రిగారి నమ్మకము సహేతుకము గాజాలదు. సంస్కరణముల మూలమున, రాలెటుబిల్లులు నిర్మూలన మగునని, శాస్త్రిగారు తలంచుచున్నారు. కాని, శాస్త్రిగారు సంతృప్తి జూపెడి మూటాగూ విధానమున, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునందు మా ర్పెద్దియు సూచించబడలేదు. ప్రజల కీ సంస్కరణము లందు శాసనాధికార మలవడనేరదు. సంస్కరణానంతర మయినను, నిర్బంధ శాసనములను ప్రజాప్రతినిధులు దొలగింప జాలరు. సందర్భముల నన్నిటిని యోచించిన, తమ మనోనిశ్చయము చే కూరుటకు ప్రజలెట్టి కష్టముల కయినను లోనగుదురని వ్యక్తపడినపుడే, ఆంగ్లప్రజలు కనుల దెరచెదరు. ప్రజల గోరిన సంస్కరణముల బ్రసాదించెదరు. ప్రజానాయకులు సుదిగ్ధసమయమున ఆత్మకారవము జూపక, వరముల గోరినంత మాత్రమున బడయ గలుగుదురనుట, సత్యవిరుద్ధము. మితవాదులును జాతీయవాదులును, ఆవత్సమయమున చేతుల గలిపి, కృషిసలుపుట భావ్యమని శాస్త్రిగారు గ్రహించుట శ్రేయస్కరము.

నాయకులకి సంబంధము.

డాక్టరు నాయుడుగారు తమకు నిర్బంధకాన సముదాయము మితవాదుల దృక్పథము గ్రాహ్యము గాకుండుటచే, వారిని నిందింప మొదలిడిరి. మద్రాసు ప్రెస్సుపత్రికలో "క్విప్రా" అనునారు నాయుడుగారి నిటుల సంబోధించుచున్నారు.

"ఓ రాజా, నీవు చెప్పినమాట సత్యమే. మితవాదులందరూను, పీఠికాగారుగల అతివాదులు గారు. కాని, చాలమంది అట్టివాడున్నారని నే నంగీకరించెదను. ఎప్పుటి కెప్పుడీ ప్రస్తుత మను వారయినను, ప్రోత్సాహార్థులేకద..... మితవాద నాయకులు చాలెటు కాననమును తీవ్రముగ దూషించుచున్న మాట నిజమే. కాని వారి ప్రాతికూల్య మంతటితో సంతరించుచున్నది. అతివాదులు, తర్కబద్ధులు గాన, వారెక్కు డపాయకారులు. మితవాదుల ప్రాతికూల్యము హృదయపూర్వకమని ఎంచినను, వారి ప్రవర్తనము మాత్ర మందు కనుగుణ్యముగ లేక. వారు నిందించెడి యద్యమముల మూల మన మితవాదులు తమకు రాజకీయలాభముల బొందజూతురు. నిజముగ మితవాదులకొందరు లేక బోలేరు. సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారి తరగతిలో జేరినవారు. ఇంకను ఇతరు లిట్టివారు గలరు. అందుచే, నాయుడుగారు మితవాదులను విచక్షణ లేకుండ నిందించినది, విచిత్రమగుచున్నది. నే నదివరకు చెలిపినటుల, సత్యాగ్రహము రాజ కీయముగ మంచియెత్తుగాదనియే, మితవాదులు దానిని నిందించుచున్నారు. రాజకీయనిపుణత్వమున తెలివితక్కువగ ప్రవర్తించినను, గాంధీ మహాశ యుడు నిష్కలమనస్థతను గలవాడు. ఆతనికి వృష్టమగు సభిప్రాయములు గలవు. ఎన్నికృష్టము లుండెదనినను, తన విశ్వాసములనువిడనాడదు. మితవాదులనేకులకు వృష్టమగు సభిప్రాయములు లేకుండుటచే, దేనియెకలను వృష్టదల జూప, ధైర్యముతో నిలువబడుటకు వెరచెదను."

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

సింహ ప్రభువుగారి కొనగిన విందు సందర్భ మున, మాంటాగూ గారిచ్చిన యుపన్యాసము వై లండను ప్రెస్సుపత్రిక ప్రాయము, "ఉపన్యా సమునం దెల్ల సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము విషయమై గావించిన ప్రకటనము ముఖ్యమయినది. మహాత్మా దీయులకును, సిక్కులకును, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మంగీకరింపబడినది. కొన్ని భాగములలో బ్రా హ్మణతరులు గూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము బొం దెదరని, యూహించవచ్చును. హిందూదేశ పరి స్థితుల కనుకూలించే సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వట్ల, మాంటాగూ గారియిష్ట మేల గనుపరచు చున్నారో, మాకు తెలియకున్న" దని అభిప్రాయ మొనగినది.

నాయకుల విజ్ఞప్తి.

లండను, ఏప్రిల్ 4:—ఈజిప్టు ప్రజలు ధోర్న స్వమున విడిచి న్యాయమునకు లోబడవలసినదనియు న్యాయముగా జేక సేవజేయుచున్న వారి మార్గములకడ్డురావలదనియు ఈజిప్టు నాయకులు ప్రజలకు తెలియని హుచ్చి 27 వ తేదీన కయిలో తంత్రివార్త తెలిపుచున్నది. ఇంకా కొందఱు ప్రముఖులును, నలుగురు యిస్లామీయులును, జేకము నష్టములపాలు కా నుండ రత్నంపలయననియు వారు విజ్ఞప్తి చేసిరి.

ఒక డాన్సరు పట్టుకొనుట.

పార్లమెంటు, ఏప్రిల్ 9:—మాస్కో 7 వ తేదీ తంత్రి వార్తను ప్రసాదింపబడిన ప్రకారము ఒక డాన్సరు ననది తెలియుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

తపాల నోటీసు:— దక్షిణాఫ్రికాకు కడతడి మెయిలు జనరలుపోస్టాఫీసులో. సాయం కాలము 6 గంటలకు కట్టివేయబడును.

చెన్నై పురి నియ్యు జాతుల ఉద్ధారక సంఘము:— నియ్యు జాతులకు సాంఘిక పేద తేయుటకు పూనుకొన్న వారును, జేయ కుతూహలముగలవారును, అక్టోబర్ 9 వ తేదీన 97 నెంబరు గృహమున ఈ నెల 14-వ తేదీ సోమవారము ఉదయము 8 గంటలకు జరుగు నభివృద్ధి అంధమును నిర్వహింపబడును.

బాలభటులు:— ఏప్రిల్ 18 తేదీ సాయం కాలము 5 గంటలకు బార్లిటవులలోని మద్రాసు మేనేజ్మెంట్ కలెజులో, బాలభటులు సభ జరుగును. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యులు, ఎ. కృష్ణ స్వామి అయ్యులు, వి. రామబాబు గారు ప్రధానముగా వారును.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:—ఈ నెల 18 వ తేదీ ఆదివారము సాయం కాలము 8-30 గంటలకు మదరాసు లో బార్లిటవుల ప్రాంత ముత్య మొదలవీధి 29 నెంబరు భవన మున మిద్దెమీద ఒక ప్రార్థనసభ జరుగును. జే. పూరు నుండి క్రైస్తవులుగా ప్రార్థన సత్వదరు.

అచ్చుపనివారల భజన ప్రసంగము:—రేపు ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు బార్లిటవుల ఆచార పకవీధిలోని ప్రాత ఉదయవరు తేవలయమున భజనమును ప్రసంగమును జరుగును. ఈకాఖకు చెందినవారందఱును కప్పక విచ్చేయవలయును.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మ సమాజము:— ఈ నెల 18-వ తేదీ సాయం కాలము 6 గంటలకు 97 నెంబరు అన్నాపిళ్ళవీధిలో దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము వారి అధ్యక్షుల ఇ. ముచ్చప్పన్నయ్యగారు "చుర్రుకోర్" అన విష యమును గూర్చి ఉపాసించుచున్నారో ఉపన్యసించెదరు.

ముత్యాలపేట మాధ్యమిక పాఠశాలలో సార స్వతంత్రము వార్షికోత్సవము:—ఈ నెల 15-వ తేదీ మంగళవారము సాయం కాలము 6 గంటలకు పాఠశాలభవన ములో ఉపసభముయొక్క 11-వ వార్షికోత్సవము జరుగును ఓ. రజితాచలయ్యకృష్టి బి. ఏ. బి. ఎల్ అటార్నీ గారధ్యక్షత వహించెదరు.

మధుర బాలమీనరంజని సంగీత సభ:—ఈ సభలోని బాలురణే కేటిగారి 9 వ గంటలకు 'కలకల' నాటకమును, రేపు ఆదివారము సాయంత్రం 5 వ గంటలకు 'సారంగధర' నాటకమును ఎల్లండి సోమవారము ఆరవ సందర్భ రాది పండుగ కాలాట్టి సాయంత్రం 5 వ గంటలకు లక్ష్మణ నాటకమును ఆరవములో వార్షికోత్సవ నాటకములలో ప్రదర్శింతురు.

అమరకలావిలాసిని:—ఈసభ యజమాన్యమున 8 మాసములుండి వి. సోమవేళకర్ వారివలన యజమాన్యసింహ బహుక్రీయచ్చంకరవరత్రము రేపు పూర్తి కాగలదు. కనుక రేపు ఆదివారం ప్రదయం 8 గంటలకు మహాఅభిషేకమున్ను, సహ ప్రవాస అర్చనమున్ను, ధూపదీప నైవేద్యమున్ను, రాత్రి 8 గంటలకు వచ్చయప్పకాలేజి సంస్కృతపండితులైన కృతారణ్యం వారాచలకాస్త్రియ యజమాన్యమున శ్రీ వి. ఎస్. శర్మవల్ల తంబుకెట్టివీధి నెం 200 ను గల కాంతాశ్రమములో క్రీయచ్చంకరవరత్రము పూర్తి చేయబడును.

జాతీయవిద్యా వాసరము:— కొలనా పురపు మహాకావి అనుమతిమీద, వారి ఆధ్వర్యమున మన్నకల్లి నామగాంధీ, కత్తులు, బల్లెములు, కిర్రులు మున్నగు వాటితో, జాతీయవిద్యావాసరములో నూతనప్రదర్శనము చేయుటకు మదరాసుకు వచ్చిరి. వీర "సాము" విద్యాయందు ప్రవీణులు. నిన్న సాయం కాలమున వీరు చూపిన కాళియనకును, సాధనకును జరు లభ్యపందము నొందిరి. ఈ నెల 18-వ తేదీ ఆదివారము సాయం కాలము 8 గంటలకు దక్షిణఇండియా ఆరె ల్లిట్టు మైదానములో తిరుగ నూతనవిషయములను చూపుచు నాము మున్నగునవి చేయుదురు. వీరిబృందమున వల్లయధము చేయు నిపుణులును గలరు.

సాగరజలజీవప్రదర్శనశాల (మెరిను అ క్వేరి యము):— ప్రభుత్వమువారియొక్క చిత్రస్తుప్రదర్శన శాల, నూపరింబెంటు గారి యజమాన్యముక్రిందనున్న చెన్నై పురి సాగరజలజీవి ప్రదర్శనశాల, ఈనెల మొదటి తేదీనుండి, ఫివ రీసు డైరెక్టరుగారి అధికారములో నుండును. చెన్నై పురి సాగర జలజీవి ప్రదర్శనశాలకు వచ్చు 1919-20 సంవత్సరపు ఆదాయ స్వయములెక్కలు 21-ది. "సారిక్రామిక కార్య"నిర్వాహకములు "28-ది. సారిక్రామికాభివృద్ధి" మొదలగు వారి యొక్క చిల్లరపద్దులక్రింద చూపబడును. ఈ నెల 1-వ తేదీ తరువాతనుండి, ఇదివఱకు ఉన్న ఆదాయస్వయములెట్టిక, "రాష్ట్రీయచిత్రస్తుప్రదర్శనశాల" చిల్లరపద్దునుండి "సారిక్రామికాభివృద్ధి" చిల్లరపద్దులకు మార్పుటకు ఫివరీసు డైరెక్టరు గారు, ప్రభుత్వమువారియొక్క చిత్రస్తుప్రదర్శనశాల నూప రింబెంటు గారిలో ఆలోచించి, సాధ్యమైనంత శీఘ్రముగా స్టేటుమెంటును ప్రభుత్వమువారికి పంపవలయును. జలజీవప్రద ర్శనశాల విషయమై యితరప్రభుత్వ ప్రముఖ జరుపువాడు రివెన్యూ (స్పెషల్) డి పార్టుమెంటులో జరుపవలయును.

మదరాసు శాసనసభల ఎన్నికలు:—చుట్టాది కృష్ణమూర్తి గారు మాకిల్లు తెలియజరుచుచున్నారు:—గంటాము, విశాఖపట్టణము జిల్లాలలోని తాలూకా, జిల్లా సంఘముల తర ఫునను, పురపాలనా సంఘముల తరఫునను రాబోవు ఎన్ని కలలో మదరాసు శాసనసభలోని సభ్యత్వమునకు అర్హునిగా నుండ నిశ్చయించితిని. నేను 20 వత్సరములనుండి మైకోర్టు కీజుగా నుంటిని. గంటాము న్యాయవాదుల సంఘమున బంధువును స్వరాజ్యసమితికి బంధువును కలు-పే నరుల సంఘములను అధ్యక్షుడను. బంధువులలో జరిగిన మదరా రాష్ట్రీయ సమావేశమునకు సహాయ కాన్వెన్షన్ గా నుంటిని. 1917 సం వ త్సర ము లో జరిగిన గం తా ము సారిక్రామిక సమావేశముయొక్క ఆహ్వానసంఘమున కధ్యక్షు డుగనుంటిని 1918 సంవత్సరములో నూటానూ చలమునపల్ల ప్రభువుల సంస్కరణప్రచారకవి విచారించుట కేర్పరచిన ప్రత్యేక గంటాముమండల సమావేశముయొక్క ఆహ్వానసంఘ మున కధ్యక్షుడుగ నుంటిని. 1918 సంవత్సరము జూలై నెలలో సోమపేటలో జరిగిన చతుర్థ గంటాముజిల్లా సమావేశమున కధ్యక్షుడుగ నుంటిని. బంధువులు, పురపాలక సంఘ సభ్యు డుగా మూడువత్సరములుంటిని. సుమారు 18 మాసములు బంధువులు పురపాలక సంఘమునకు ఉపాధ్యక్షుడుగా నుంటిని

గుండ్లకల్లు జుక్కనలో ఘటలగు కొందఱు రైల్వే ఉద్యోగస్థులు చేరి శ్రీరామనకమిరి కడుముదముతో జనపు చున్నారు. నిన్నటిదిసం రాత్రి మదికత్తగ్రామం బ్రహ్మక రంగాచార్యవారు శశిరేఖాపరిణయము కథాకాలక్షేపము చేసి నభిరులకు ఆనందపరచిరి. అని తిమ్మక చెర్ల చిదంబరరావు గారు వ్రాసిరి.

ఏలూరునుండి ఒక విశేషం యిట్లుకంటినిచ్చుచున్నాడు:— నిన్నటిదిసమున పురపాలక సంఘాధ్యక్షుని ఎన్నికొనటకు ప్రత్యేకసభ జరిగెను. సభ్యులందఱు 16 గురుకు వచ్చిరి. అకనర త్యా అధ్యక్షులుగానున్న శీతారామయ్యగారు రధ్యక్షత వహించిరి. ప్రకాశరావు, శీతారామయ్య, సాంబశివగార్లు మూరూరు చంద్రరావుగారికి వోట్లు నిచ్చిరి. ప్రజలు వీరిచర్యకు విశేష ముగా హర్షించిరి. ఉచితమైంగరరము చూపబడెను. ఏలూరు పాముల కృతజ్ఞతకు తెలియజేసిరి. ప్రజలందఱో సంకృప్తి యును, ఆనందమును వర్ధిలెను.

కోవేన్ పేగన్, ఏప్రిల్ 9:—లెజిస్లే ప్రధానకార్యాల యమునా రిట్లు తెలియజరుచుచున్నాడు. స్టోక్స్ మార్కెట్ లెట్టు లకును, బోలెవిట్టులకును ఘోరముల ముద్దలు జరిగినవి. అందులో బోలెవిట్టులు ఒడిపోయిరి. బోలెవిట్టులు మిల్లా ను మట్టిపీండ్ బ్రయత్నించిరి. వారిరకత్తులు వ్యర్థమైవిరి. లెట్టులకు, బిఘారీయాలపై వికముందు బోలెవిట్టులు చాల గొప్ప అరస్కందము చేయుచున్నాని ఈమట్టిడి నూచించు చున్నది

పార్లమెంటు, ఏప్రిల్ 9:—మహా లాయర్ గార్ల గారు రాబోవు వారములో ఇంగ్లాండుకు సందీపన పనిని గూర్చి ప్రజలగుండెలను 15 వ తేదీన సంగ్రహించుటకు వెళ్ళి తిరిగి 15 వ తేదీన పార్లమెంటు వత్తురని తెలియజచ్చినది.

గంధిమహాత్ముని ఆరెస్టు.

గంధిమహాత్ముని సం దేశము.

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 11:—

గంధిమహాత్ముని కుమారుడు హరిలాలు మోహనదాసు కరమచంద గంధిగారు పత్రికల కిట్టు వ్రాయుచున్నారము. హాస్య గారి కార్యదేశం పంపిన తర్వాత వారికి పట్టే యింది నది. నూ భావము తెలుసుకున్నది ప్రజలు తెలిసికొనుట వా గుగానుండునేనా! మీ రింకొకటి ప్రకటించిన కృత్యమునకు. హాలు ఢిల్లీ కేసునుండ వంజాయుకు ఢిల్లీకిని బోవలదని ఆరెవి కార్మికియైదెను. బొంబాయియందే ముందలయినని యు త్తరువును దున్నది. ఆరె దాయు త్తరువు నతిక్రమించెను. ఆం దులకుపట్టువడెను. ఆరెస్టు యు త్తరువు నతి దత్తానందముతో పుచ్చుకొనెను. ఈసూక్ష్మకరమగు వాస్తవి మిగులు ఆరె మక్కువను చాలసంతోషించువలయు నని గోరిరి. ఆయ్య ఆయ్య దాదామిలో నున్నది. ఈ వాస్తవి విచారపడ దనుటకు సంజెహములేదు. మనకిపురాంధోకము గలిగియుం దరని తీరనిస్థితి. ఇటీవలవచ్చిన మహావ్యాధివలన నతి దింకను దుర్బలముగ నే యున్నాడు. స్వస్థత నొందలేదు. అతని ఆరోగ్యము చాల విషమస్థితియందున్నది. అయినను రౌలటు బిల్లులయంద సత్యాగ్రహమునాని ధైర్యముపడ ప్రయత్నించుట కతని కేదియు నడ్డపడదని మన మెఱుగుచుము. ఇంకొకంబైదు దుర్బలస్థితియం దున్నపు డతడెట్లు చేయలేదా? మనశోముల కు సత్యాగ్రహులమను ఏమిచేసిన తగి యుండునని తా ముగో చించిరి. ఆప్రకారముగనే గవర్న మెంటువారు చేసిరి. ఇందును గూర్చివారిననువారిపై నెట్టి క్రోధభావము నూనకుము ఇంతి యె నునముచెప్పవలసివారిననువారు వారిపని చేసిరి. మనపని మనము చేయవలయును. మనమింకంటే మంచిస్థితికిరావలయు నెడల మన కది తప్పకుండ లభించునని మన ఆభిప్రాయము.

బీసెంటు సం దేశము.

కలకత్తానుండి బీసెంటు గారు న్యాయుండిమా క్రింది సం దేశము నంపిరి. — గంధిమహాత్ముడు నిషేధవాద్యమును నమ్మించుటకు పట్టుకొనబడలేదు. వంజాయుకు వారులకు యు త్తరువు నతిక్రమించి నందులకు పట్టుకొన బడిరి. సత్యా గ్రహులలో నెవ్వరైన పట్టువకునపుడు సత్యాగ్రహులెవరు విచారించవలదని ఆరెకు బొంబాయిలో చెప్పెను. సత్యాగ్రహి ని గానంకన నే నాతనివిజయమునకు మిగుల కరుదుచున్నాన ని చెప్పవచ్చు ననికొనియెదను. ఆరెని ఆనవరు లీ కిక్కుకు కో పగించుకొని, తామెట్టియుద్ధర కార్యమును చేయవలయు ప్రక యు నుల్లంఘించ వుండుగాక యని ప్రార్థించు చున్నాను. గంధి గారియవ్యక్తములన మంచి పాప లందలు రెండుభర్త ములను నిర్వహించవలసియున్నాను. వారు నెవ్వరిని, మంచి అర్థమును నెలకొల్పవలయును. ఈసమయమున నేను మదరాసు నందుండకుండుటకు చాల విచారించుచున్నాను.

ఢిల్లీ పౌరులనభి.

9-వ తేది నాటినుండుకాలము దాక్టరు ఆస్కారిగారి వసూలలో దాక్టరు అల్బర్తరహిమానుగారి యాజమాన్యమున నుక పారసభ జరిగెను. క్రిందటి ఆదివారమునా డెంతయింది నభ్యులు నచ్చిరి. ఆనాడు సంతమంది నభ్యులు నచ్చిరి. భారతీయులు తమ జేతము పట్ల తాము చేయవలయు ధర్మమును నిర్వహించెదనగాక యని కోరుచు నొకతీర్మానమును హిందూజేత కక్షకాదము నకునంది యిటీవల వంజాయులో నెవ్వరెవరిమీద ను త్తరువులు వారి చేయబడినవో వారాయు త్తరువుల నుల్లంఘించవలయు నని గోరుచును రెండుతీర్మానములు చేయబడినవి. క్రిందటిసంతకన ఆసాఫాటి, పంకిత నేతీరానుగారమీద నిట్టియు త్తరువుల వారిచేయబడినవి నూచింపగా వారిపేర్లుగూడ తీర్మాన మున జేర్చబడినవి. మొదటితీర్మానము నంపుటలో దాక్టరు ఆస్కారిగారు ఢిల్లీలో రాజ్యపరిధిగారును గంధిమహాత్ముడును గలసి మాట్లాడు నపుడు, గంధిమహాత్ముడు భారత భూమియొక్క ఆధ్యాత్మికత పాపాత్మకతల అధిభూతికై కి మించిపోవునని చెప్పినమాటకు పరిహాసోక్తి రాజ్యపరిధి గారు నవ్విరను సంకతి తెలిపిరి. అయినను హిందూజేత ఆధ్యాత్మికత కి మించియును తప్పకుండ విజయ మొందిరనుగా తన విధియును. సభయం దుపన్యసించినవారందఱు నామకు నడిచినము యథాప్రకారముగ నుల నారంభించవలయునని నమ్రులను గోరిరి.

ఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 11:— సత్యాగ్రహోద్యమమునాడుకుల పని నారంభించవలసినదని హెచ్చరించువట్టికిని సమ్మేక ట్టు ట్ట నే యున్నది. ఇంతవర కసంకతకార్య మేదియు జరుగలేదు. పోలీసువారు మాత్రము జాగ్రత్తగానున్నారు.

లాహోరు సమాచారము

పోలీసువారు ప్రజలపై తుపాకుల గాల్పుట

లాహోరు, ఏప్రిల్ 10:— గంధి గుహాత్ము డరెస్టు చేయబడెను సంకతి మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలపుడు లా హోరులో తెలిసెను. వెంటనే వ్యాపారమంతయు ఆగిపోయి నది. 7 గంటలకుండియు దుకాణములు మూసివేయబడినాగెను. పనివారందరను సమ్మేకట్టిరి. దుకాణములన్నియు మూయ బడినవి. వ్యాపారమంతయు వాగిపోయినది. ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగ నూడి నడచుచు గంధి మహాత్ముని ఆరెస్టుచున్నారని మాట్లాడుకొనసాగిరి. 7-30 గంటలపుడు ప్రజలందఱును కట్టి తలలతో నుండెను బానుకొనుచు “అయ్యో” “అయ్యో” యనిగోదన ధ్వనులను జేయుచు “సహాత్మాగాంధీ కే జయ ఆమ కేకలతో నగరముపై పు బోకాగి. గుంపు వీధులలో తిరుగు కొలవని సంఖ్య చూచు దొడగెను. మోచీగేటును చేరువకి వారి సంఖ్య వేలకొల్పిక నుండెను. పిమ్మట వారు హావారములతోడకు మహాత్ము గాంధీకేజయ ఆమ జయజయ ధ్వనులతోడకు నగరము ప్రక్క ములిరి. నా రెట్టి యభ్యంతరము లేకుండనే మూలలో నామగన మతు ప్రదేశమును వాటిరి. కాని ప్రార్థించువట్టిగాను అయి ఆరె కంపెనీ దారికి వచ్చునకి పోలీసువారు తుపాకులకు పట్టుకొని వారిని మీ దికి పోనిన వుండి. ఇండ్లను బొమ్మని చెప్పిరి. ప్రజలు మర లలేదు. యుండునకు బోవసాగిరి. ఓడ్యూరును సోష్టన్న క్లబ్బు వద్దకు వచ్చు సరికి ప్రజలను పోలీసువారికిని పోరాటము గలి గెను. పోలీసువారు ప్రజలకు తుపాకులతో దెవరిండుచు వెను కనుచుతిరు ప జూడిరి. వారుమరులేరు. తమలో తాములోంచి మరొకసాగిరి. అంతట తుపాకుల గాల్పుట కాజ్ఞ చేయబడెను. 10 కంటే నెక్కువగుండును కాల్పుబడెను అప్పుడు ప్రజలు మరలిరి. అనేకమందికి దెబ్బలుతగిలినవి. ఇప్పటికి తెలిసినంతవ రకు నలుగు రైదుగురుకు దెబ్బలుతగిలినవి వా రామపుత్ర కం పుడిరి. ఎవరైన మరణించిరేమో తెలియదు. సాయుధమో బారు. కలకములు మరణింకులతోడకు, నైపులు తుపాకుల తోడకు తండ్రివారా కార్యాలయమును సంగీంచుచున్నాను.

మరి ఇంకను నిలిచిపోవుట

లాహోరు, ఏప్రిల్ 11:—సమ్మే యట్టు నే యున్నది. దుకాణములన్నియు మూయబడినవి. వ్యాపారమంతయు వాగి పోయినది. ప్రజలు గుంపులుగ నూడి చూరేంపులను జేయవల దనియు, అట్లుచేయునెవల బలవంతమున చెదగకొట్టులగుచురని యు పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనుగారు రజేకవత్తముల నంత టు కంచివెట్టింపసాగిరి. సాయుధులకు భటులును, అక్కిల భటులును, నైపులును నగరమును గాహుచున్నాను. బ్రిటి షునిహాయులు తుపాకులతో గవర్న మెంటు తెలిగ్రాపు ఆఫీ సును, బెంగాలుబ్యాంకును గాహుచున్నాను. సాయుధమో బారుకలకములు హోమ్లలో వేదియున్నవి. నిన్న రాత్రివిరిగిన కోలాహలమునుగూర్చి మరియొక విచారణ చేయగా, ఓడ్యూ యునసోష్టన్న క్లబ్బువద్దనూడిన ప్రజల సంఖ్య 800 గాని 400 గాని యుండుననియు. వారిలో చాలమంది యువకులును బాలుకులు అనియు, వారిలోనే నేకమందినగరముపై పురులించుచు తెలియు చున్నది. వారేమో యూలోచనలకు జేయుచుండి రనియు, తుపాకులకు గాల్పుటకు ముందుకు వెనుకకు మరల వలసినదని యొప్పుచున్న చెప్పినను వారి వివరణయు తెలి యుచున్నది. లాహోరు గేటువద్ద నూడ పోలీసువారిలో జగడ ము గలిగెను. అచట నూడ ప్రజలకు మరలవలసిన దని కోర గా వారు మరలకుండుటయు అంతట తుపాకులు కాల్పుటకు టయు జరిగెను ఇప్పటికి తెలిసినంతవరకెవరు మరణించిరి. 8 గుంజో 10 గురజో దెబ్బలు తగిలినవి. ఇండియన్ దాక్టరుల నడుగగా అనేకమందికి కడుపులంకులు తొడలంకులు దెబ్బలు తగిలినవియు ఒకనికి దడవకును నాలుకకును, తగిలినవియు మరియొక యిద్దరికి కే చేతులలో తగిలినవియు తెలియుచున్నది. ఈకోలాహలము పూర్తియై వెనుక నిన్న రాత్రి 10¹/₂ గంటలపు డొకవిమానము నగరముపై సంచరించు చుండెను. నేటి యుద్ధముగూడ నది యనేక పాపము నగ రమునుట్టు తిరుగ సాగెను. కలకాల లనేకము మూడు బడినవి. నగరమంతటను ఆందోళనము చాల విశేషముగ నున్నది.

అయ్యత పరముండి తండ్రివార. ఏదియు వారేనుకాని అచటినుండి వచ్చిన ప్రజలు చాలభయంకరములగు వార్తలను చెప్పుచున్నాను. వార్త లొకదాని కొకటి నరికడకున్నవి. కాని అన్నిటినిబట్టి మాడగా నచట అల్లరులు చాల విశేష ముగా నున్నవనియు అనేకమంది ప్రజలకు దెబ్బలు తగిలిన వనియు, చాలమంది చంకుడిరనియు తెలియుచున్నది. అయ్య తసరమందలి నేమనలుబ్యాంకుఆఫ్ ఇండియా తగులబెట్టబడిన దని తెలియుచున్నది.

అయ్యత సరము అల్లరులు.

లాహోరు, ఏప్రిల్ 10:—అయ్యత సరము చాల విశ రీతము అల్లరులు జరుగుచున్నవని తెలియవచ్చెను. వాంట్టరు డాక్టరు నెయి పుట్టి నకి మూ నారు ను డాక్టరు సత్యి వాలు గారు నేడు 10-30 గంటలకే క్క డికో ద్వీకాంతరము దీసికొనిపోబడిరని తెలిసినది. ఈవార్త యు గంధిమహాత్ముడు ఆరెస్టుచేయబడినను వార్తయు ప్రజల నుద్రేకింపసాగినది. దుకాణములకు కట్టివెట్టికార్యాలలోదన లను చేయసాగిరి. మిలిటరీ వార నేకమందిమీద తుపాకులకు గాల్పించియు వారిలో కొందఱు మరణించిరనియు, కొందఱికి దెబ్బలు తగిలినవియు తెలియవచ్చుచున్నది. రెయిల్వే గుడ్డు ఆఫీసు, పోస్టు తెలిగ్రాపు ఆఫీసు తగులబెట్టబడినవి తెలియు చున్నది. అయ్యత సరమును లాహోరునుండి చాల కోలా హలముగా నున్నది.

మరికొన్ని వివరములు

లాహోరు, ఏప్రిల్ 11:—అయ్యత సరమును జరిగిన అల్లరులకు గూర్చి నీనిలు మిలిటరీ కెట్టునూ దిట్టు తెలుప బడెను:— మేము తెలిసికొన గలిగినంతవరకు, దాక్టరు సమ్మేదీక్ష కిచ్చా. సత్యసాయి గారు ఆరెస్టుచేయబడుట ఈ యుద్యమకు కారణము. నగరములో పెద్దమూక యొక పోట జేసినవిలు నేమనుకు బోవసాగెను. వారు మొదట రెయిల్వేస్టేషనున కేగి అచట రాబిన్నను అను గార్డు నెడిం చిరి. లాకోలో నగడు చూపాదబడెను. స్టేషను మాస్టరును మరణింకమంది యుద్ధోగ్గి యులును వారి నింట్టికి బంధ ప్రజు త్పించిరి గాని మరల వెనుకకు బోవసిన వారైరి. అంతట గుమ్మపెట్టినపు ప్రజలు నిష్క్ర ముట్టింది. ఆసమయమున నే నుకట్రెయిను గూర్చా నైపులతో స్టేషను జేరెను. గూర్చా వారు వెంటనే రెయిలునుండి దింపబడిరి. ప్రజల వారినండి స్టేషనును పరివారలు వారు కాపాడిరి. పిమ్మట ప్రజలు తండ్రివారా తీరలకు రెంపివేయ యత్నించిరి. మరయు జల్లం ధరుపాపథానుకోటి స్టేషనులవద్ద రెయిలుకమ్ముల నూడెవెనక యత్నించిరి. అందువలన మేమును కొంతసేపటికిర కాపివేయ బడెను. నీనిలుస్టేషనులో ప్రజలించకలటె నెక్కుడు మందగ ములకు జేసిరి. బెనుహోలు తండ్రివారా కార్యాలయమును నేమనలు బ్యాంకు కార్యాలయములును కూల్పుబడినవి. నేమ నలు బ్యాంకునందలి యూకోపియను యుద్ధోగ్గినిదెట్టు నూ ఆర్టు సాగ్రాట్టు గారలు చంపివేయ బడిరి. చార్లెస్ అలయెన్న బ్యాంకు గూడ కూలక్రొయబడెను. బ్యాంకు ఏజెంటు జి ఎకో. థామసుగారు చంప బడిరి. చిరకను పోలీసువారును నైపులును వారిని తరిమి చేసిరి. అయ్యత సరమునకు లాహో రునకును మధ్యనుండు రహదారి మార్గములు 12 గంటలు మొ దలు 4 గంటలవరకును చెరువబడెను. 6 గంటలపుడు కొంచె ము నే పాపివేయబడెను. అయ్యత సర పట్టణమార్గమున నున్న చిన్నస్టేషను బాగ్దావాలా అనునది కూల్పుబడెను. కమాండరు కిచ్చెను, పోలీసుడెప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు డోనా ట్టుగారు మోటారులోలాహోరుకుండి అయ్యత సరమునకేగిరి. జల్లంధరు లాహోరునుండి మరికొన్ని నైపులు లంపబడినవి. కొంత నెలకొల్పబడెనని నాయంకాలము వర్తమానమువచ్చెను.

అయ్య దా క్కాదుస్థితి విషయం దుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11:—గన్న రాత్రిఅవ్యాదావాయునుండి వచ్చిన సం దేశము దిట్టున్నది. గంధిమహాత్ముడు ఆరెస్టు చేయ బడినని బుధవారమునాడు తెలియగ నే నగరమందలి దుకాణ ములును, బహులును, మిల్లులును మూసివేయబడినవి. మిట్ట మధ్యాహ్నము సమయమున కంతపనియు బాదయ్యెను. రెండవ పూట మోటారు బండ్ల కొంకును బండ్ల కొంకును ప్రయాణము చేయువారు బలవంతముగ బాడ్లుదిగి నడువవలసినవచ్చెను. కొంత మందిమీద రాళ్లు రువ్వబడెను. గె యి టి తి యెటవనంకు ను మరితొడు నీనిహలంకును అల్లరులబరిగినవి. ప్రేమధరవా బాగ్ద చాలఅల్లరి జరిగెననియు, యూకోపియను లిద్దటికిదె బ్బులతగిలినవనియు తెలియవచ్చెను. బీహారు పిండిమరలవద్ద

నశీకమంది - గురువుగారు, మిల్లులయినను కిరసనా నెన జల్లి దానిని తగ్గిలబెట్టి, బాటిను వారము నెమ్మది నెలకొల్పి యెట్టింపగా ప్రజలు వారిమీద తిరుగబడిరి. అంతట పోలీసు వారు తుపాకులను కాల్చుననెనెచ్చెను. ఏమిగురికీ దెబ్బలు తగిలెను ఒకకనిస్తేలిని చంపబడెనని తెలియుచున్నది. దెబ్బలు తగిలినవారు ఆకుపై కంపబడిరి. ఆచటివానినెల్లూను పోలీసువారును ఎన్నయోవిధముల ప్రయత్నింపగా చివరకు వారిండ్లకేరి. రాత్రి పొడవద్ద ఇరిగెను. అప్పుడు సత్యాగ్రహ నాయకులు గంధినుజీవము సర్దుచేయుటకు విచారించుచు ప్రజలను మరల తని వారంబింకగోరిరి.

బొంబాయియందలి సిటి.

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 11: - భారతీయులందు ప్రజోద్యమలలో పెక్కుమందికొమ్ములు మూసివేయబడినవి. స్టాకు ఎక్స్చేంజి దుకాణములును బాకేరిబజారును మూసివేయబడినవి. భాగ్యలక్ష్మిబజారు మూసివేయబడినది. దూసి బజారును మూసివేయబడినది.

నేటి మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు ఎం. ఎ. గంధి గారు బొంబాయిచేరి. తొడ వైద్యుడుండెను. ఆవైద్యుడు కోరగా మేరికు రైక్స్ ప్రేమనలో 21 నగరములోని కరిగెను. ఇతోడా రెయిలు స్టేషనుగద్ద బొంబాయి గ వర్న్ మెంటు ఉ. ద్వీగి బొంబాయి రాజధాని వాటి ఆవలకు బోగూడెదను ఇదియూ దొరతనమువారి యుక్తవృత్తి నంగీకరించుచు బొంబాయి వారతనమువారంపించి యుక్తవృత్తి నొసగెను. గంధి మహాశయి దరెప్పుడేమిచేసెదనెను. బొంబాయి రాష్ట్రమున ఇష్టానుసారము తిరుగవచ్చును బొంబాయి చేరక నేటిటి అల్లరులకు చేయదలచిన అతడు ప్రజల కొక సంక్షేమము కలపెను.

గురువారమునాటి రాత్రి 6 గంటలకు బాట్టి లాయరుగారు సిమ్లా కరిగిరి.

నిన్నటిదినము మునుకటికంటె ఎధికముగ సత్యాగ్రహిణి కార్యక్రమము జరిగెను. గంధిగారు వ్రాసిన "హిందీస్వరాజ్య" గ్రంథము వాంగ్మూలముగానికి కర్ణమచేసి అమృతమైనది. అదంతయు 12 పేజీలు. వెల 1 అణా. సరోజినీశేఖరి వాటిలో నొకదాని నొక భాటియాలబ్బాకారికి యా. 1000 ల కమ్మెను. మరి రెండుప్రతులు ఒక్కొక్కటి యా. 500 ల కమ్మెబడెను. ఒక పాఠశాలకు సత్యాగ్రహ రచితకథకముల కగువృత్తియంతటినీ పెట్టుటకు పూనుకొనెను.

ధిల్లీ అల్లరులు

సిమ్లా, ఏప్రిల్ 10: - మార్చి 30-వ తేదీ ఆదివారమునాడు ధిల్లీలోజరిగిన అల్లరులనుగుర్చి ఆస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వారు తప్ప సమాచారమును తెలిపినది వేరాయగాటికల ప్రతి కలకంపిన తండ్రివారసుగుర్చి ఎ. ఎన్. బోనుగారు ఆస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారి తరపున వేరాయగాటి క్రిందితెలిపి నెలకరిచి. తేదీని వ్రాసిరి.

వేరాయగారు: - నీ నొకరోజున మీతోడను మరి కొంతమంది స్నేహితులతోడను మనలో మనము మాట్లాడుకొనునపుడు చెప్పి ఆంకములనుగుర్చి కొన్ని ప్రతికలకు తప్ప రిపోర్టును బంపిరి. అందులో కొంత సిమ్లాకుండి చచ్చివట్టుచెప్పిరి. ఇదంతయు అబద్ధము. సిమ్లాకుండి యేమియుగారేదు. ఇట్టిసంగతి నేనేమియు చెప్పలేదు. నేను ఆస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్సులోతరుచుగా పనిచేయుచుంటినియను, ఇక్కడేమియు పనిచేయలేదనియు చెప్పితిని. ప్రెస్సువారి విలేఖరి ఇక్కడనుండెనోలేదో నేనెఱుగను. నేటిదిన నివేదిక కంపలసినప్పు నేను వాకపుడు తెలియదు. సోమవారమునాడు చివరముగ తెలుపవలసినదని గాయ గారు వచ్చి యిగ గామ్యాంగుహస్తాలో నిచ్చిత్రాంతమును వ్రాసికుంటిని. మీరు వార్తాపత్రికలపరిచయముందు పెదల నొకప్రతికనుండి ఇంకొక ప్రతికవారు కొన్ని నివేదికలనుతీసికొనవచ్చుననుంగతిని మీరెరిగి యుండును. నేను తప్పునివేదిక కంపితిని మీరు నిందించితిరి ఇద్దరు చంపబడిరి. ఒకరికి దెబ్బతగిలినది అనుమాన అబద్ధమంటిరి. ఆతండ్రివార నేనంటినది కాదని నేను మీకు ప్రయ్యత్నమిచ్చితిని. వానినే దికలో తప్పున్నదని నేనుకలంపెను. ఒక వేళ ఉన్నయెడలదాని నుకరించుకొన నిర్దముగ నున్నాను. నేనంటినభాగమును మీయెదుట బదిలీని. మీరప్రదేమియు ననలేదు. మనలో మనము కొనుదాని గుర్చి మీరు ప్రతికలలో వ్రాయుచునది నేనెఱుగను. అన్నిటికి మీరు చేసిన కీడైన సంగతికంటెని తప్పుగా చెప్పితిరి. ఇట్లు విధేయుడు బోను.

అమృతసారులోని బ్యాంకులు తగులబెట్టబడుట
అమృతసారు ఏప్రిల్ 11: - అమృతసారులోని బ్యాంకులు చివరయై వచ్చిన తండ్రివారము గుర్చివ్యాసుగా నున్నవి. ఇండియా నేవనలు బ్యాంకి; చీవా ఆస్టేలియా, ఇండియా చార్జర్స్ బ్యాంకి యను. తగులబెట్టబడినవి యనియు బ్రద్దులు గొట్టబడినవియు తెలియుచున్నవి.

బ్యాంకింగ్ దోష్టగులు చంపబడినను వదంతి
ఇద్దరు యూరోపీయను బ్యాంకు ఉద్యోగులు చంపబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఈబ్యాంకులేగాక, అమృతసారులో ఈదిగున, బ్యాంకుల కాఖలు గలవు - అలయన్స్ బ్యాంకి, సిమ్లామిలైటెడ్, పంజాబు నేవనలుబ్యాంకి, పంజాబు, సింఘ బ్యాంకి, అలహాబాద్ బ్యాంకి.

కలకత్తా సమాచారములు.

ఏప్రిల్ 11-వ తేదీ: - కలకత్తాలోని భారతీయులు శుక్రవారమున విచారకరదినముగ భావించిరి. గంధిమహాశయిని పట్టుకొనినవార్త గురువారము సాయంకాలము వారికి తెలిసెను. వెంటనే పట్టణమంతయును చాక్కెను. హిందవులు మహమ్మదీయులును కలసి సంప్రదించిరి. కాని యేమియును నిర్ధారణకాలేదు. నేటిదినమునందు చాగ్ పారము మాయముగ జరిగెను. కాని ప్రాద్దేశికనతరువాత పరితాపనూచకముగ అంగడులను మూయ నిర్ణయించిరి. పిమ్మట మధ్యాహ్నము అట్టే దుకాణములకు కట్టివేచిరి. ఈవార్త ఒకనిమనములో పట్టణమంతయును వ్యాపించెను.

కొన్నిచోట్ల బండ్లు వైతము నడువలేదు. హిందు మహమ్మదీయ యువకులు గంధి మహాత్మునికి జయ యను ధ్వజలతో బజారుల వెంట తిరిగి దుకాణవారలను వేక నొగతులను మూయుటకును, బ్రాములలోని ప్రయాణికులను దిగుటకును కోరిరి.

కలకత్తా ఉత్తరపు భాగములలోని ఒకటి రెండుబండ్లు తిప్పి ఇతరబండ్లు నడువలేదు. బ్రాములు నిలిచిపోలేదు కాని ఉత్తరబండ్లుమాత్రము కొన్ని తిరిగినవి. ప్రజ లండ్రేకపూర్వమును అల్లరిమాత్ర మెచ్చటను జరిగినట్లులేదు

ఉపన్యాసములు

మానామనీడు, బీదెను చావనందు హిందూమహమ్మదీయులు ప్రజల కుపహాసములనిచ్చి గంధిగారి యుద్ధము మనును తెలిపి అల్లరి చేయవలదని బోధించిరి.

దుకాణములు మూయబడుట

నేటిదినమున కలకత్తా నగరములో హిందువులు బహు భాగములలోని దుకాణములు చాలభాగము గంధిమహాశయిని నిర్బంధవాస యుక్తప్రభుత్వమునాకు విధించినందుకు ఆక్షేపణ తెలుపుచు దుకాణములను మూసిరి. ఈస్థలములగుండా బ్రాము, గుజ్జపుబండ్లమీద వెల్లుతుండవారు దిగవలసిన దనియు, ఈ భాగముతో మాత్రము నడచిపోవలసిన దనియు బలవంత పెట్టబడిరి. మిగిలిన స్థలములలోని వ్యాపారముకు ఆటంకము కలుగలేదు. బీరమెనగంధరగోళము జరుగలేదు.

కలవర మేమియును లేదు.

గంధిమహాశయిని నిర్బంధవాస సంబంధమును వార్తలు కరాచీనగరములో మొన్నటి మధ్యాహ్నము తెలిసినవి. ఈ వార్తలు వినినప్పుడు ప్రజలలో ఉండే కలుకలలు లేవు. వాగం తరువాతపుగా స్వరాజ్యసమితిసభ్యులు కరాచీలోను వ్రాదరాబాదులోను సభలను జేయుదురు.

యుద్ధము !

ఆయుర్వేదమునకును, అంటుదురోగములకును,

కాని, నిపు

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1045)

కలరా, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజి రోగములకు మునుపు ఔషధములను, నియంత్రణనో నీ కట్టిధయమును లేక నురక్షితముగా నుండగలవు. శ్రేష్ఠమైన, వాక్రేయి, కొన్ని కొన్ని ప్రజోదములగు 100-కి 100 చుండి రక్షించబడిరి.

కలరామందులు పెట్టు 1-కి	కు 0-12-0
ప్లేగు " (వెడద)	" 1-12-0
" " (చిన్నది)	" 1-2-0
ఇన్ ఫ్లుయెంజి మందులు పెట్టు	" 1-8-0

మా ధన్యంతరి లేహ్యము

ఇన్ ఫ్లుయెంజి రోగము కుడిన పిదప గుణము, చేయుటకై పుచ్చుకొనవలసింది. ద్రవ్య 1-కి వెల రు2-8-0

ఇంకను ప్రపంచప్రఖ్యాతిగడసిన ఔషధము లనేకములు గలవు.

ప్యాకింగుపోస్టేజిఖర్చును ప్రత్యేకము. పరభాషు చేసినవారల కుదితముగ క్యాటారు పంపబడును.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్పన్ విధి, జి.టి. మదరాసు.

గంధిమహాశయిని చాక.
బొంబాయి ఏప్రిల్ 11: - గంధిగారు బొంబాయికి వచ్చుచున్నారని సాయంకాలం వాలుగు గంటలకు తెలిసినది. చాపట్టివద్ద 6 గంటలకు నగరజనునయియు గంధిగారు అచ్చటికిరచ్చేదనియు తెలియవచ్చెను. శ్రౌచి (బ్రిడ్జివద్దను కంకరం కారివద్దను 6-80 గంటలకు 2 సభలు ఏర్పాటుచేయబడెను. ఆ దినము బొంబాయి ప్రజలు యితరులమీద రాళ్లను దువ్వి అల్లరి చేసి అందులన గంధిగారికి మనస్సుకలముగలిగించినవన్నా దాను, ద్వారక దాను గారు ముందుగా చెప్పిరి. అట్టివికత్యాగ్రహ నూత్రమునకు కల్పితము. గంధిగారికి పట్టుకొనుటకు మనము సంకల్పించవలయును. కాని విచారపడరాదను. వారిని పట్టుకొనుటకులన మనము సగము గెల్పితిమి. సత్యాగ్రహులందరును వారి స్నేహితులును గంధిగారు చెప్పిన ప్రతిమాటను పాటించవలయును. పిమ్మట ప్రజలందరును గంధిగారిరాకకు అతికాంతముగా వేచియుండిరి.

సత్యాగ్రహ సభా ప్రకటనము.
వ్యాసు స్వాతంత్ర్య యుద్ధమును కొనసాగించుటకు ఉత్సహించుచు గంధిగారింపిన మహాసంక్షేమము తామం గీకరించెదమనియు గంధిగారిచ్చెను చేయబడినయియు ప్రకటింపబడిన కరపత్రములను సత్యాగ్రహ సభా కమిటీ వారు ప్రకటించినయియు ఒక రివెను క నొక గుగ మనవాయకులందరును పట్టుకుదురనియు అయియు మనము వెచ్చియుగూడ దనియు నెంతమాత్రం కోపగించు కొనక భయపడక మన గమ్యస్థానమును చేరుకొనవలయు ననియు సత్యాగ్రహ సభా కమిటీవారు ప్రకటించిరి.

ఓండెను, ఏప్రిల్ 9: - మిత్రచందలివారు ఒడెస్సాను విడిచి వెట్టిరను మాటను ఆధికాము బలపరచిరి.

గొర్గిరను, ఏప్రిల్ 9: - జలరూ సృష్టుగా రి దిన మిచటికి వచ్చిరి.

రాజమం డ్రీ ప్రి డి|| ము|| కోర్టు

మార్చి 18 of 1919
వాది: - కాళహస్త్రి తమరావు యదితే.
ప్రతివాది: - తురగంటి వారాయణమూర్తి సాగ గును పూడి భీమవం.
ఈ నెంబరులో మీవైన కాతాను బట్టి రు 86-5-0 లకు వాది దావాదేసినప్పుడు సదరు దావా 29-4-1919 తేదీకి విచారణసమిత్తం వాయిదా వేయబడినది. ఆతేదీని మీరు హాజరుకానియడం మీమీద డీక్రీయవ్వబడును.
మిర్ అక్రాం అలీ బి, ఏ, బి. ఎల్
వాదితరపున వకీలు. రాజమండ్రి.

జెంX పూరు అమమూరు నాటక సంఘమువారును, బల్లారి కృష్ణమూచార్లు సభ వారును జేరి
ని. పి. హాలులో 19-4-19 నుండి 22-4-19 వరకును వాలుగు తెనుగునాటకములను ప్రదర్శించెదరు. ప్రతిసాయం కాలము ప్రారంభము.
మొదటినాటకము

రామ దాసు చరిత్రము.
శనివారము 10 వ తేదీ సాయంకాలమున 6 1/2 గంటలకు బల్లారి హైకోర్టు వకీలు శ్రీ. జి. రాఘవాచార్యులవారు వారుదాను పాత్రము వర్ధిలించెదరు. (1578)

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్

సం 1874 ఫాసిటము. హైదరాబాద్, బొంబాయి

నిలవసాము రూ. 70,00,000 రూపాయలు

ఇంతవర కిచ్చి వేసినది 5 కోట్లు

రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడే
మంజూరమెంటు భీమాకంపెనీ సురక్షితమగు పెట్టుబడి
వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసిదారులకు
వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును
నమకూర్చుటయే, గాక పాలిసిదారునికి ఆతర
మరణ మగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవన
పాధియు కలుగును. ఫీరమును ఆదాయములు లేక
వారిలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల
సౌకర్యముగా మార్గము. (672)

Applications are invited
from respectable gentlemen
in Telugu Districts to act as
Representatives for the Com-
pany. Good opportunity for em-
ployees in Mercantile offices
to augment their income by
devoting their spare time to
our work.

Apply to:-

F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవర్ణితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీవలకుల ప్లేస్ లో గలది

ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమునకు విశేషమైన యుక్తము. ఒక
యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల నీసా తయారయ్యడం దెవ్వరి
ప్లేసుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము వర్ణించి లేవనెత్తు
నంతో మహాగ జగ్గలకు. దినస్వరూప, మాచేరి వాల్మీకి
వర్ణనములు, సన్నిపాతము మొదలగునవి రచనకు గుణములును.
నీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇశాం. (584)

2. శ్రీనివాస తెలలి:—ప్లేసు గడ్డకును, కందుల వొడ్డి

పాశ్చాత్యులకును మంచిమందు. నీసా 1-8 0-8-0, 5-8 1 ఇశాం.

3. కైకావర రామకం:—దీనిని శ్రీనివాసపుటిమండలియే

మాత్రమున కట్టుక (కలరా) వాంతిభేది, కీరభేది, అజీర్ణ
భేదులు గుణము కాగలదు. నీసా 1-8 1-0-0, 5-8 1 ఇశాం

4. బాలగుణోదయము:—బిడ్డలకు బలకారి; తియ్యని

మందు. మందము, పలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృశత్యము, కడు
పుట్టియుండుట, అకలితేకుండుట మొదలగునవి గుణములు
బిడ్డల పుట్టిగలవారగుదురు. నీసా 1-8 0-12-0, 5-8 1 ఇశాం.

5. లోకానుభవహర కస్తూరిమూర్తి:—బిడ్డలకు కయ

మును ముదిరినవారికి, బాలింతలకు ఈ క్రమ గుణ
కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీర
వారం, పార్శ్వవాయువు, పలబద్ధం, జ్వరం,
కలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక
వనేక రోగములను గుణము చేయును. (801)

280 మూర్తిల గల నీసా	0-4-0
తపాలా కయ్యలో 6-8	1-8-0
" " 12-8	2-14-0
" " 25-8	5-5-0

శ్రీనివాసపుటిమండలి కాద అనుపానము లేవనెత్తవలెను
శ్రీనివాసపుటిమండలి వైద్యశాల, మైసూరు.

Bombay Propaganda.

BOMBAY, April 11.

Yesterday the "Satyagraha" propaganda was carried on more vigorously than on the previously day. An English translation of Mr. Gandhi's "Hind Swarajya," only a dozen pages, was published and a large number of copies were sold during the day at one anna per copy. Mrs. Sarojini Naidu sold a copy of the same pamphlet to a Bhatia millionaire for Rs. 1,000 and two copies of the same were sold for Rs. 500 each. A Parsee gentleman has promised to bear the cost of Satyagraha silver badges.

Duty of Government and Indians.

ALLAHABAD, April 11.

The "Pioneer" writes:—The time for make-believe and for seeking to placate the implacable has gone by. Mr. Gandhi may be honest and sincere but there are men behind him whose sole aim appears to be to make the Government impossible. Forces of disorder are abroad and their pretensions are daily becoming more intolerable. It is, therefore, the duty of the Government to act and for all Indians to co-operate loyally and openly with the Government in the task of putting an end to the movement which was anarchical in its inception, as it is fraught with grave danger both to all law-abiding citizens and to the future prosperity of this country.

Sir D. Haig.

Received by the King.

LONDON, April 8.

H. M. the King received Field Marshal Sir Douglas Haig at Buckingham Palace this morning on his appointment as Commander-in-Chief of the Home Forces.

Fate of the New Government.

LONDON, April 8.

The latest news regarding the situation in Bavaria indicates that the Soviet Government in Munich may not long survive. It is reported that already dissensions have broken out between the Communists and the Majority Socialists. The German Government has announced that it recognizes the Hoffmann Government and not the Soviet Government of Munich as the supreme authority in Bavaria. The opinion in Bavarian country districts is divided for and against the Soviet Republic.

Party Dissensions.

LONDON, April 9.

BERLIN: The situation in Bavaria is most complicated and obscure. Dissensions are reported among the Communists with the only Munich group favouring the Soviet Republic. Moreover, the Southern Bavarian Majority Socialists are in conflict with those in Northern Bavaria, while the Peasants Councils in Middle Franconia have rejected the Soviet Republic and are supporting the Hoffmann Ministry. Serious riots and plundering occurred at Magdeburg after the Independent and Majority Socialists proclaimed a general strike. A large portion of the garrison joined the insurgents. Government troops are marching to Magdeburg. The insurgents made a determined attack with rifles and grenades upon the police station, but were repulsed.

Preliminary Terms.

LONDON, April 9.

PARIS:—Mr. Monar Law has arrived to confer with the British delegates on the final terms of the preliminary peace treaty. His arrival is regarded as indicating that the actual decisions on the main points of the treaty have been reached.

A Farewell Function.

SECUNDERABAD, April 11.

The Officers of the Finance Department of His Exalted Highness the Nizam's Government were at Home yesterday afternoon to bid farewell to Mr. R. I. R. Glancy, C. I. E. Assistant Finance Minister, who is retiring from State service. Over 200 guests were present. Among them were Nawab Sir Farid-ul-Mulk, Nawab Fakhr-ul-Mulk, Nawab Hormusajung Nawab Fattah Nawazwant, Mr. A. N. L. Cater, Mr. C. W. Lloyd-Jones, Mr. G. E. C. Wakefield, Mr. Mehdi Hassan Bilgrami and Nawab Emad-ul-Mulk. After refreshments had been served to the guests Mr. Fakhrudin Amad delivered a speech eulogising Mr. Glancy's services to the State during the trying period of the war. Mr. Glancy replied appropriately. He was presented with a beautifully bound album of photographs of the Finance office officials and certain interesting local sites. The ceremony terminated after Mr. Glancy was garlanded by Nawab Sorab Navaz Jung, Mr. R. L. Gamlen and Mr. Mehdi Hassan Bilgrami.

Legal Administration in Burma.

Bar Association's Views.

RANGOON, April 10.

The Mandalay Bar Association, in expressing their opinion on the Lieutenant Governor's memo, regarding the reorganization of the judicial services and the establishment of a High Court at Rangoon, strongly supports the first and opposes the other. The Bar Association thinks that the separation of the judicial from the executive service should be extended to the magisterial service and quotes Sir Harvey Adamson's (1908) speech. The appointment to the provincial and subordinate judicial service of practising Barristers is advocated, and Mr. Justice Walsh's (Allahabad) opinion is quoted. Regarding the establishment of a High Court at Rangoon, the Bar points out that Upper Burma is not ready for such a step and states that the question should be decided on its merits. If all cases be concentrated at Rangoon, the doors of the highest tribunal would be closed to a vast majority of litigants from Upper Burma, while in criminal cases the delay would amount to a denial of justice. In an average 35 cases yearly in Upper Burma exceed Rs. 5,000 in value. The litigants in these cases, over 20,000, would be inconvenienced. The precedents of the Agra and Sind Judicial

Commissionership are quoted against the proposal to abolish the Judicial Commissioners' Court of Upper Burma and the decision to create a High Court for the whole of Burma. The Association thinks that two Judges should sit permanently in Mandalay as the circuit system would not prove more suitable to Upper Burma than it does to the people in Orissa.

Serious Motor Smash.

European Killed.

CALCUTTA, April 11.

Shortly after 7-30 on Thursday evening a serious motor car smash took place on the Napier Road resulting in the death of Captain W. J. Simmons of the steamer "Actor" and serious injuries to a carter named Golwar and his attendant Lutna. So far as could be learnt last night Captain Simmons with two friends left the docks at about 7-30 P.M. in a motor car. One of the Captain's friends was driving while Captain Simmons and another European were seated behind. While the car was proceeding along the Napier Road the driver in order to avoid a straw cart which was in front of him swerved to his right when the wheels skidded and the car ran into an empty bullock cart which was in front of the straw cart. Captain Simmons sustained serious injuries on his head and was at once taken to the General Hospital where he died at about 10 o'clock this morning without regaining consciousness. The driver of car and his attendant who were also seriously injured were removed in a motor ambulance to the Medical College Hospital.

It is understood that telephonic communication has been established between Simla and Murree. This means that the General Officer Commanding the Northern Army will be in direct touch by telephone with the Army Headquarters at Simla. The line is now under test and will be open to the public later on.

MacLarron Case.

Severe Sentence.

ALLAHABAD, April 10.

The re-trial of Lieutenant MacLarron, I. A. R. O. and two drivers of his corps for robbery was concluded today. The evidence given was practically the same as last time. Mr. Osborne for the accused challenged the identification of the prisoner and impugned the reliability of the approver's evidence. The jury brought in a verdict of guilty against MacLarron by a majority of eight to one and a unanimous verdict of guilty against the two Indian accused. The prosecution proved a previous conviction against Shamsuddin of theft. Mr. Justice Walsh, in passing sentence, said the jury had come to the right verdict and he agreed with them. Addressing MacLarron, His Lordship said it was very sad to find a military officer fallen so low. In His Lordship's mind there were two features about the prisoner's crime which aggravated the serious nature of the offence. He had dragged into it men of his own corps who were bound to him by ties of discipline and obedience and got them into serious trouble, and he had got up evidence to implicate them for the sake of a few pounds. He Lordship characterised such conduct as cowardly, and sentenced MacLarron to four years rigorous imprisonment. Considering that Shamsuddin was led away by his superior officer the Judge sentenced him to three years rigorous imprisonment. His Lordship took a more lenient view of Shabaz's case and sentenced him to six months rigorous imprisonment.

[Un-corrected.]

"Hartal" to Continue in Calcutta.

CALCUTTA, April 12

The "Hartal" will continue in Calcutta up to Sunday. All shops except those of sweetmeats and pan will remain closed. A meeting will be held daily at Beadon Square in the afternoon up to Monday, Satyagrahi enlisting volunteers to keep peace in the town. Yesterday the demonstration outdid that of Sunday last. There was a huge demonstration yesterday afternoon in Nakhoda Mosque which was the largest in Calcutta. A crowded meeting was held in the courtyard of the mosque which was filled to its utmost capacity by Moslems and non-Moslems. This was the first occasion in Calcutta when a non-Moslem found entrance with in the precincts of Nakhoda Mosque. The orators at the Mosque shouted. Brother Hindu, Brother Mussalman, we are all Indians. Mahatma Gandhi belongs to us all. Come inside the Mosque and join with us in the protest against the action of the Government.

Strike to Continue.

DEHLI, April 12.

The strike still continues. Petty shop keepers however have opened their shops. The city is quiet.

Another Accountant.

LAHORE, April 11.

The agitation and excitement which have been working up over since the so-called passive resistance movement was started, culminated in a serious outbreak of disorder on Thursday in which Amritsar and Lahore were involved. The disturbances at Amritsar was much more serious of the two.

Following upon Sunday's demonstration in Lahore a second disturbance of a more alarming nature occurred on Thursday night between 6-30 and 7 p. m. The noise of the crowd shouting and jeering was heard coming from the direction of the city and this within a short time developed into ominous roar of angry crowd which startled those who know only too well what it portends. Scarcely had this been realised when the firing was heard, shots rang out and the serious nature of the events was evident. The history of the whole affair was a brief but sudden one and it is to the credit of the police and the military authorities that this renewed outbreak was dealt with so swiftly and effectively, and with such

(To be continued.)

Indian Troops Abroad.

Statement in the Commons.

LONDON, April 3.
Replying to Sir John Rees, in the House of Commons, Mr. Churchill stated that Indian troops in the Middle East, Egypt and Palestine and in Mesopotamia were being reduced to 20,650, 42,750 and 63,000 respectively. These figures were the establishment of Indian troops which were being maintained in the Armies of Occupation. Colonel Yate suggested that in view of the large number of British troops in these theatres, who ought to get relief, demobilisation of Indians who had more recently enlisted ought to be less rapid. Mr. Churchill replied that the composition of all our forces depended on a certain proportion being maintained of British Indian troops, and this must be done irrespective of relative claims of British and Indian troops to demobilisation.

Unrestricted Jute Dealings.

LONDON, April 9.
The Press Bureau announces that dealings in jute are now unrestricted.

Responsibility for War.

America Disagrees with France.

Paris, April 8.
The Council-of-Four this afternoon discussed the question of responsibilities for war. French diplomats affirm that Great Britain and France agree that the ex-Kaiser is legally guilty, that his extradition should be demanded and that he should be brought before the Inter-Allied Court. America, however while admitting the ex-Kaiser's responsibility, does not countenance taking legal proceedings against him. It is hoped that a "via media" will be found.

General Smuts.

LONDON, April 9.
PARIS.—General Smuts arrived here to-day.

Mr. Lloyd George.

PARIS, April 9.
Probably Mr. Lloyd George will return to England next week to speak in the House of Commons on the 15th instant on the work of the Peace Conference, returning to Paris on the 16th instant.

American Cotton.

Board of Trade Announcement.

LONDON, April 7.
The Board of Trade announces that raw cotton prices and the return order of 1918 under which prices are regulated, will not be continued beyond the 30th instant so far as it relates to American cotton.

Alarm in People.

They are Leaving for Constantinople.

LONDON, April 8.
CONSTANTINOPLE.—The French cruiser "Waildeck Rousseau" is proceeding to Odessa, where the situation is critical owing to Bolshevik pressure. There is apparently considerable alarm in Odessa, many people hurried leaving. A thousand refugees, mostly Greeks, arrived here this morning on a steamer.

Army Drafts.

To Egypt and Constantinople.

LONDON, April 5.
Mr. Churchill, replying to a questioner, said that large drafts had been ordered to Egypt and Constantinople during the current month. Further drafts would be despatched in May, June and July, which would relieve a corresponding number of the personnel who had served long periods there without leave. No drafts could be sent to Mesopotamia or India until climatic conditions permitted, viz., August, at the earliest.

Seton Murder Case.

Judgment Delivered.

London, April 9.
At the Old Bailey Colonel Rutherford, accused of the murder of Major Seton, was found guilty of murder, but the plea of temporary insanity was allowed. The Judge ordered that Rutherford should be detained during the King's pleasure.

Death Sentence of Cottin.

Commuted to 10 Years.

London, April 9.
PARIS.—At the request of M. Clemenceau, the death sentence on Cottin has been commuted to ten years' imprisonment.

Operations Against Lettland.

Bolshevik Preparations.

London, April 9.
COPENHAGEN.—Lettish headquarters announces a big battle between the Letts and the Bolsheviks near Schlock. The latter were repulsed. An attempt by Bolsheviks to capture Mitau failed. These attacks are believed to herald the beginning of a great Bolshevik offensive against Lettland and Lithuania.

Enemy Preparing Further Offensive.

LONDON, April 9.
A British North Russian "communique" says:—In the Archangel sector, it is believed that the enemy is preparing a further offensive on the railway front.

The Services Bill.

Tribute to British Troops.

LONDON, April 8.
During the debate in the House of Lords on the second reading of the Army, Navy and Air Force Bill Lord Curzon drew attention to the way in which British troops were in demand throughout Europe. He said that Vienna finding itself in difficulties and apprehensive, lest she should share the fate of Budapest, had turned to Great Britain and said "If you will send 10,000 British troops, we will guarantee the situation." Lord Curzon added that this was because they trusted the British troops.

Disorders in Germany.

Strike at Essen.

LONDON, April 8.
COPENHAGEN.—Martial law has been proclaimed in Essen, where there are now 289,000 strikers and also at Dusseldorf. The strikers at Essen occupied Krupp's works. Workmen in the various factories in Berlin have ceased work in order to participate in the Congress of Soviet. The German Bank Official Association has decided on a general strike.

Arrest of Imperial Officials.

LONDON, April 8.
COPENHAGEN.—A message from Magdeburg states that the soldiers of the so-called Watch Committee have arrested the Imperial Minister of Justice, Herr Landsberg, also a General and a staff Officer as hostages for two ex-Deputies whom the Government arrested.

Herr Landsberg Rescued.

LONDON, April 8.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the police at Helmsdorf stopped a motorcar in which Herr Landsberg was being taken to Brunswick by a strong insurgent escort. The police disarmed the escort and rescued Herr Landsberg.

Guilty Must be Made to Pay.

LONDON, April 8.
A message from Berlin states that the Wolf Bureau referring to the arrest of Herr Landsberg says that the guilty must be made to pay dearly for it. Martial law has been proclaimed at Magdeburg and sufficient troops ordered thither.

Extensive Military Measures.

London, April 8.
BERLIN.—It is stated that extensive military measures have been taken in Berlin to repress the disturbances.

Impending Catastrophe at Hamburg.

Appeal for Troops.

London, April 8.
A telegram from Hamburg speaks of an impending catastrophe there. It is reported that the Spartacist leaders, Ductors Lauffenberg and Herz, have been recently working to establish a Soviet Republic. The Hamburg Mittagsblatt urges the Government to send troops to Hamburg as speedily as possible.

Position at Stuttgart.

London, April 8.
A message from Stuttgart says it is officially stated that the city is completely quiet, but that Martial law has not yet been repealed.

Soviet Congress.

Extraordinary Government Precautions.

London, April 9.
COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the second Congress of the Soviets opened there yesterday; 243 delegates were present. The Government took extraordinary measures in connection with the Congress, even causing public in the galleries to be searched for arms. There was an atmosphere of tension abroad. The Congress adopted the Independent Socialist motions demanding release of Ledebour and immunity for the members of the Congress similar to that enjoyed by the member of the National Assembly.

Appeal for Volunteer's.

LONDON, April 10.
The War Office has issued an appeal for immediate volunteers for the North Russia relief force, which the appeal states will consist mainly of trained soldiers, including demobilised and discharged men. Men re-enlisting must be fit for general service and over nineteen years of age. Ex-soldiers will be given their previous rank and the pay will be the same as for the armies of occupation. The maximum period of enlistment will be a year, but no man re-enlisting will be kept longer than required for this special service, on completion of which all men will be given two months' furlough on full pay.

Odessa Captured.

By Soviet & Ukrainian Troops.

London, April 9.
PARIS.—A telegram from Moscow dated 7th, April says it is reported that the Soviet and Ukrainian troops have captured Odessa.

Allies Evacuate Odessa.

London, April 9.
(LATER)—It is officially confirmed that Allies have evacuated Odessa.

President Wilson.

London, April 9.
PARIS.—President Wilson has recovered and attended the Council-of-Four to-day. The fact that President Wilson has cabled Washington instructing the authorities to send the liner "George Washington" to Brest is regarded as confirming the belief that the treaty will shortly be ready. A telegram from Washington says the sailing of the "George Washington" has been altered from the 14th to the 11th instant.

British Armies.

Operations in the West.

LONDON, April 10.
A despatch from Sir Douglas Haig dated the 21st March describes the advance of British forces into Germany, the occupation of the Cologne bridgehead and briefly reviews the chief features of military interest in the operation of the British armies on the West Front during the time he has commanded them. He thanks the able and gallant officers who assisted him in his task. Dealing with the new armies, Sir Douglas Haig says the whole Empire may be proud of the achievement of building up successfully in the very midst of the war great new armies on more than a continental scale, capable of beating the best troops of the strongest military nation before the war. That we were able to accomplish this stupendous task, continues Sir Douglas Haig, is due partly to the loyalty and devotion of our Allies and the splendid work of the Navy, but mainly to the wonderful spirit of the British race everywhere in the world. At the outset lack of instinctive discipline placed our new troops at a disadvantage but during the last two years the discipline of all ranks of the new armies, from whatever part of the Empire they came, was excellent. The universities and public schools of the Empire again proved that they are unrivalled in the formation of character, which is the root of discipline, not that the Universities and public schools enjoy the monopoly of qualities which go to make good officers. The British Empire has generally proved sound under a most severe test, and while giving them men whom it would be an honour for any officer to command, it has furnished officers of the highest standard from all ranks of society and from all quarters of the world. Promotion has been entirely by merit and the highest appointments have been open to the humblest, provided they had the necessary qualifications of character skill and knowledge. Many instances could be quoted of men who from civil or comparatively humble occupations have risen to important commands. For example, a schoolmaster, a lawyer, a taxicab driver, and an ex-sergeant-major commanded brigades while an editor commanded a division. Sir Douglas Haig concludes with a very warm and sincere acknowledgment of the great debt of all ranks of all armies in France to our kinsmen and kinswomen of the British Empire of their unfailing support by thoughts, prayers and work. Throughout the long years of war their trust and confidence have never wavered and their labours have never ceased. No sacrifices hardships or privation have been to great, provided that thereby the needs of the troops might be adequately supplied.

Tea Consumption in India.

LONDON, April 7.
In the House of Commons, replying to Sir John Rees, Mr. Fisher stated that during the past five years, consumption of tea in India had been approximately doubled owing to the success of the measures taken to develop the retail trade in large cities and to encourage tea drinking among Indians.

Public Services Commission.

LONDON, April 7.
Replying to Mr. Compion, Mr. Fisher stated that the Government of India had already assured the Secretary of State that they were doing all they could to expedite settlement of the recommendations of the Public Services Commission, including increase of pensions to retired officers of the Indian Service.

Bonuses to Army Officers.

Replying to Sir J. G. Butcher, Mr. Fisher stated that the Secretary of State was not prepared to consider the desirability of granting a bonus of twenty per-cent. to retired Indian Army officers in respect of their pensions.

W. African Civil Service.

Increase of Pensions.

London, April 9.
In the House of Commons, Mr. Hurd urged the increase of pensions of West African Civil Servants in view of the dearth of living. Colonel Amery replied that West African pensions were calculated on a specially liberal basis. Therefore, there was no special reason for treating the West African pensioners more favourably than those of other Colonies. But Lord Milner was well aware of the difficulties of the pensioners owing to the rise of prices. He was consulting the Governments of the Colonies generally in this connection.

Situation in Egypt.

Leaders Appeal.

London, April 4.
A telegram from Cairo, dated 27th March says the Egyptian leaders have appealed to the Egyptians to abstain from outrages, to keep within law and not to place obstacles in the way of those lawfully serving the country. They have also appealed to the notables and influential people to do all in their power to prevent anything that might lead to injury of the country.

Statement in the Commons.

London, April 8.
In the House of Commons, replying to a question regarding the situation in Egypt, Mr. Harmsworth stated that General Sir Edmund Allenby had issued a proclamation stating that order had in a great measure been restored. Egyptians wishing to leave the country would be free to do so. Mr. Harmsworth stated that he understood that a Ministry was now being formed, and that a deputation of Ministers would visit England in response to the invitation already twice given by the British Government.

Replying to Colonel Wedgwood, Mr. Harmsworth said it is understood that General Allenby's proclamation included permission to come to England for persons originally debarred from so doing.

Satyagraha Movement.

Mr. Gandhi's Return.

BOMBAY, April 11.

Mr. Gandhi's return to Bombay became generally known only by 4 P.M. and the news of his arrival and of the meeting at the Chowpatty sands at 5 P.M. was attended by Mr. Gandhi thus cancelling two mass meetings fixed at 6-30 P.M. at French Bridge, and Shankaram Chawl, spread rapidly and by 5 P.M. a huge crowd gathered at the Sands. Four platoons were raised. Mr. Jambhadas Dwarkadas in a preliminary address to the people before Mr. Gandhi's arrival told them how the people in Bombay by their actions that day such as throwing stones at tramcars and hindering their traffic and coining other people in petty ways to observe mourning for Mr. Gandhi's arrest had caused immense and deep grief to Mr. Gandhi. All such demonstrations were against the principle of Satyagraha. The arrest of Mr. Gandhi was a matter for rejoicing, and not one for mourning. Half the battle was won by Mr. Gandhi's arrest. Mr. Jambhadas Dwarkadas strongly exhorted all Satyagrahis and all their sympathisers to observe the letter and the spirit of Mr. Gandhi's instructions and to set with resolute will, not to break out into outward demonstrations. The crowd conducted itself in an orderly manner and patiently waited Mr. Gandhi's arrival.

Manifesto by Satyagraha Sabha.

A manifesto issued by the Satyagraha Sabha Committee was distributed to the assembly. Lamenting the announcement of Mr. Gandhi's arrest and stating that they accepted his (Mr. Gandhi's) leave and duty message as their mandate and inspiration in carrying on the battle for liberty and justice. It further said: "Only one our comrades will be taken from us, but we shall welcome every last one of our comrades as a sacred symbol of deliverance and march forward to our destined goal without resentment without violence without fear."

Mr. Gandhi's Message.

As soon as Mr. Gandhi arrived at the meeting at seven o'clock a message from him was read from different platforms. In his message Mr. Gandhi acknowledged the kindness of his treatment by officials during his two days' detention saying that he had more comfort than when he was free. Referring to the recent disturbances he said: "I have not been able to understand the cause of so much excitement and disturbance that followed my detention. It is not Satyagraha. It is worse than Satyagraha. Those who join Satyagraha demonstrations were bound one and all to refrain from any act of violence not to throw stones or in any way hurt or injure anybody, but in Bombay we have been throwing stones. We have obstructed traffic by putting obstacles in the way. This is not Satyagraha. We have demanded release of about 50 men who had been arrested for deeds of violence and duty is chiefly to being arrested. It is breach of religious duty to endeavour to secure release of those who have committed deeds of violence. We are not therefore justified on any grounds whatsoever for demanding release of those who have been arrested. I have been asked whether a Satyagrahi is responsible for the results that follow from that movement. I have replied that they are. I therefore suggest that if we cannot control this movement without the slightest violence from our side the movement might have to be abandoned or it may be necessary to give it a different and still more restricted shape. It may be necessary to go even further. Time may come for me to offer Satyagraha against ourselves. I would not deem it a disgrace that we die. I shall be pained to hear the death of a Satyagrahi, but I shall consider it to be the proper sacrifice given for the sake of struggle. But if those who are not Satyagrahis who shall not have joined the movement who are even against the movement received any injury at all. Every Satyagrahi will be responsible for that sinful injury. My responsibility will be million times heavier. I have embarked upon the struggle with a due sense of responsibility. I have just heard that some English gentlemen have been injured. Some may even have died from such injuries. If so it would be a great blot on Satyagraha. For me Englishmen too are our brethren. We can have nothing against them and for me sins such as I have described are simply unbearable, but I knew how to offer Satyagraha against ourselves. As against ourselves what kind of Satyagraha I can offer. I do not see what penance I can offer excepting that it is for me to fast and if need be by so doing to give up this body and thus prove the truth of Satyagraha. I appeal to you to peacefully disperse and to refrain from acts that may in any way bring disgrace upon the people of Bombay. Mr. Gandhi after expressing thanks to H. E. the Governor and the police for all absence of use of rifle fire or gun fire exhorted the people to remember that they should learn to keep perfect peace and to undergo intelligent suffering and that without those attributes there was no Satyagraha."

After Mr. Gandhi's message was read from different platforms in Gujarati the meeting dispersed in an orderly manner.

Another Account.

BOMBAY, April 11.

Mr. Gandhi was met by a single cartage on reaching Bombay by train at one o'clock to-day and his followers had sedulously spread a rumour that he had been arrested and taken to an unknown destination. There was no demonstration because none of the public knew of his return. Share bazaar was on strike all day so was cloth market and younger and more headstrong elements of the latter spent the day in streets in the vicinity of the market bent on mischief. They chiefly occupied themselves in trying to make other people join them in their so-called mourning on account of Mr. Gandhi's arrest. For this purpose they held up tramcars and back victorias until these vehicles ceased to use streets in this portion of the town. A police man by his baton snatched from his belt and his dash to recover it was signal for a general outbreak of stone throwing and disorder. On more than one occasion the police charged the crowd with batons and dispersed the crowd and once the military were called up to support the police but were not compelled to intervene, a few of the ringleaders were arrested there were one or two attempts to create disorder in other parts of the town but all were quickly suppressed by the police. In the midst of the chaos near the cloth market one of the extremist stalwarts came up to the Commissioner of Police and demanded permission to hold a public meeting. He was told there was nothing to prevent him doing so provided he caused no disorder and a third meeting was then added to the two already announced for the evening. Mr. Gandhi is expected to address them.

Banks of Amritsar.

Some Fears Felt &

Wrecked.

SIMLA, April 11.

Telegrams regarding banks at Amritsar are confusing, but it is feared that the National Bank of India and Chartered Bank of India, Australia and China have suffered one or both being burnt or wrecked.

Bank Officials Feared Killed.

It is also feared that two European bank officials have been killed. Besides the above the following banks have branches at Amritsar: The Alliance Bank of India, Limited, Punjab National Bank, the Punjab and Sind Bank and the Allahabad Bank.

Shops Closed.

CALCUTTA, April 12.

The majority of the shops in Indian quarters were closed to-day as a protest against the supposed arrest of Mr. Gandhi. Passengers by tramcar and gharry were induced to alight and continue the journey on foot in this quarter, but elsewhere the traffic was not interfered with. No serious disturbance has occurred.

No Disturbance.

KARACHI, April 11.

The news of Mr. Gandhi's arrest was known here early yesterday afternoon. The news was received very quietly. The Home Rule League will hold meetings here and in Hyderabad during the week end.

Shops Remain Closed.

BOMBAY, April 12.

It is notified that in view of the emergency that has arisen in Bombay all I. D. F. exemptions are cancelled until further notice. Some disturbances are reported to have occurred about noon to day near Crawford market where the mob attempted to hold up tramway traffic by throwing stones and placing tripmines on the line. The military were called out and on their appearance the mob dispersed. Many shops in the Indian quarter of the town remain closed to-day and stock exchanges and the Javeri Bazaar where transactions in bullion take place and the grain mart have not opened for business. The cotton market also remains closed.

A Day of Mourning.

CALCUTTA, April 11.

Friday was observed as a day of mourning by the Indian inhabitants of the town. The news of the arrest of Mr. Gandhi reached here on Thursday afternoon and by the evening it was known all over the town. There was a conference of country Hindus and Mahomedans but nothing was decided. This morning business went on as usual but as the day advanced it was decided to declare a day of mourning in respect of Mr. Gandhi and as a protest against the order prohibiting him to enter the Punjab and Delhi. By noon the shops were closed, the roads and gardens in Indian business quarters of the city were closed and this report spread like wild fire from mouth to mouth the shops and business houses owned by Indians all over the city were closed. Vehicular traffic in certain sections was at a standstill. Bands of young boys, Hindus and Mahomedans, in batches crying "Sanchi, Mitharaj Ki Jai" were seen moving about requesting the shopkeepers to close their shops and tram passengers to alight from cars. Very few carriages were seen plying in the streets of Northern Calcutta. Tram service was not stopped but in certain sections empty cars were seen running up and down. People were much excited but up till in the evening no disturbance is reported.

Addressees Delivered.

At House Masjid and Beacon Square addresses were delivered by Hindus and Mahomedans at which Mr. Gandhi's message was explained and the crowd was requested not to create disturbance.

Message from Mr. Gandhi's Son.

CALCUTTA, April 11.

Mr. Hari Lal Mohandas Karam (Gandhi) son of Mr. Gandhi, writes to the Press: "I have just received the following telegram from my father's Secretary. Perhaps it is better that the public should know our feelings. I shall therefore thank you to publish this:—"Bapu on his way to Delhi was served with an order not to enter the Punjab and Delhi, and restrict himself to Bombay. He disobeyed and was arrested. He received the order of arrest with the greatest joy. Desired all Ashramis and you, to join in this glad news. Doctor accompanies Bapu." My mother is at Ahmedabad, have no doubt she recalled the news with composure. Our only anxiety is as to his health. He has not yet quite recovered from his recent serious illness, and his health is very delicate. Yet we know in spite of all bad health nothing would have stayed him from offering "Satyagraha" to the Rowlett Bills and courting imprisonment. He would have kept worse health, had he not done so. Government have done what they thought fit to our countrymen and "Satyagrahis." We would only say do not bear any ill-feeling against the Government for this action. They must do their duty. We must do our duty. If we deserve better treatment we are sure to have it."

Mrs. Besant's Message.

Mrs. Besant, who is now in Calcutta, sends the following message to "New India":—"Mr. Gandhi has been arrested not for selling proscribed literature but for disobeying an Order under the Defence of India Act, not to go to Delhi nor the Punjab and to restrict himself to Bombay. In Bombay he desired the "Satyagrahis" not to grieve when anyone of them was arrested as they courted imprisonment. Not being a "Satyagrahi" I may be permitted to say that I grieve profoundly over his success and pray with all my heart his followers may not resent his arrest by breaking their vow of abstinence from all violence. With Mr. Gandhi's disappearance, all good

citizens have a double duty in maintaining calm and preserving good order. I am sorry to be away from Madras at such a moment."

Business Still Suspended.

LAHORE, April 10.

The strike continues and all the shops are closed and entire business suspended. The Deputy Commissioner has published a notice and they are being distributed broadcast that the people should form no processions, and if they do so they will be forcibly dispersed. Armed police, cavalry and soldiers are guarding the city. British soldiers with fixed bayonets are guarding the Government Telegraph Office and the Bank of Bengal, armoured motor cars are waiting in the High Court. Further enquiry made into last night's tragedy show that the crowd that collected at the near the O'Dwyer Soldiers Club consisted of 300 or 400 people, mostly young men and boys; the major portion of the crowd have gone back towards the city. They were making demonstrations and it is said did not disperse in spite of repeated requests when order for fire was given, another collision with the police took place at the Lahore Gate where also the crowd was asked to disperse, but on their not carrying out the order, was fired on and several were wounded. So far as is known two men have died and eight or ten are wounded. Enquiries made from Indian doctors who rendered immediate assistance to the wounded show that several have been wounded in the abdomen and thigh, one was wounded in the jaw and tongue and one or two in the arm. After the tragedy an aeroplane was seen flying at half past ten yesterday night, making circles over the city. This morning also the aeroplane made several circles over the city. Most of the colleges are closed and great excitement prevails throughout the city.

No telegraphic message is coming from Amritsar, but people coming from the place by railway train are giving harrowing details of the tragedy. Reports are conflicting and different people are giving different versions, but all go to show that things are very serious there and many people being killed and wounded. It is also alleged that the National Bank of India, Limited, at Amritsar has been burnt down.

Further Particulars.

LAHORE, April 11.

The following is the account given by to-day's "Civil and Military Gazette" regarding the disturbances at Amritsar.—"So far as we can ascertain, the excitement was occasioned by the arrest of Dr. Sai-ud-Din Kitchlew and Mr. Satya Pal, the two agitators against whom notice was recently served under the Defence of India Act. A large mob collected in the city and made for the Civil Station. The mob proceeded towards the Railway Station, where they attacked a European guard named Robinson, ex-ex-soldier, who was working as a Loading Inspector at the Goddard. Mr. Robinson was beaten to death with lathi blows. The Station Master and the rest of the staff who attempted to check the rioters had to retire. The mob set fire to a part of the outward goods shed. Just at that time a troop train happened to come into the station with a Gurkha Regiment on board. The Gurkhas were quickly detained and they effectively protected the station buildings against the rioters. The latter proceeded to cut the telegraph wires and made attempts to cut the Railway on both the Jullundur and Pathankot lines by burning the sleepers and the mail train was delayed for some hours. In the civil station even more serious damage was done by the mob. The Town Hall telegraph office and the National Bank buildings were wrecked and in the case of the last named two European officials of the Bank, Mr. Stewart, the Agent and Mr. Scott, the Accountant, were murdered. The Chartered and Alliance Bank buildings were also wrecked and Mr. G. N. Thomson, the agent of the latter Bank, was murdered. The mob were eventually driven out of the Civil Station back into the city by the troops from the Fort and the police. Communication between Amritsar and Lahore remained cut from twelve to four and again for a short time from about 6 P.M. The Small station of Bagtanwala on the Amritsar-Patti line was wrecked by the mob. Mr. Kitchin, the Commander, and Mr. Donald, Deputy Inspector General of Police, left Lahore for Amritsar by motor as soon as the first news of the trouble was received. Additional troops were also sent for from Jullundur and Lahore and late in the evening news was received that order has been restored."

Situation at Bombay.

BOMBAY, April 11.

Many shops in the Indian quarters of the town remain closed to-day. The Stock Exchange and the Javeri Bazaar where transactions in bullion take place, and the grain market have not opened for business. The cotton market also remains closed.

Mr. M. K. Gandhi arrived in Bombay at 1-30 this afternoon in the B. B. and C. I. Northern Express, accompanied by his Medical attendant. He alighted at the Marine Line Station at his request, and proceeded towards the city. At Baroda Railway Station he was met by an official of the Bombay Government, who served on him an order of the Government of India, which had the approval of the Government of India, order requiring him (Mr. Gandhi) to reside within the limits of the Bombay Presidency. Mr. Gandhi is not under arrest, and is free to move about unrestricted within the Presidency.

On Mr. Gandhi's arrival he has issued a message to the citizens of Bombay not to create disturbance of any sort.

The Governor.

His Excellency the Governor, Sir George Lloyd, left for Simla on Thursday night.

The Premier's Pledges.

Loyal Efforts to Redeem Them.

LONDON, April 9.

Replying to a telegram from the members of the House of Commons concerning indemnities, Mr. Lloyd George telegraphed to Mr. Kennedy Jones:—"My colleagues and I mean to stand faithfully by all the pledges given in the constituencies. We are prepared at any moment to submit to the judgment of Parliament and if necessary to the judgment of the country in our efforts loyally to redeem our promises."

ప్రజాభిప్రాయములు

I కృష్ణామండలసభలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ సమావేశము:

అయ్యో, 28-వ కృష్ణామండలసభ ఎన్నికలకు తెలంగాణా కోటా ప్రకారము ఈనెల 20, 21, 22 తేదీలకు బారిష్టరు జుంబుటూరి ప్రకాశంకుమారుల అధ్యక్షతన జరుగును.

రా:—హిందూమత మహాసభ 19 తేదీ సాయంత్రము, 4-వ గ్రంథాలయమున 20 తేదీ ఉదయము, 21-వ ఘన సంస్కరణసభ 21 తేదీ ఉదయము జరుగును. ప్రతినిధి దళము మామూలు ప్రకారం రు 1.0.0.

శ్రీమత్తిరుమల వేంకటరససింహాచార్యులు

అయ్యోవాన్లు,

కోటా 9-4-19.

కార్యదర్శులు.

II

భీమవరముతాలూకా ద్వితీయమహాసభ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ సమావేశము:

అయ్యో, వైసభ యీనెల 27-వ తేదీన ఉదయము, గరగవరముతాలూకా ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ, భీమవరముతాలూకా, స్వార్థశాసనసభ కొండ వెంకటకృష్ణామండలము లి. ఏ. లి. యల్ గారి యధిపత్యముక్రింద సమావేశమగును గాన తాము తప్పక దయచేసి సభను జతప్రదముగ సెలవేర్చు ప్రార్థనలు.

సభకు విచ్చేయు మహాజనుల కెల్లరకు భోజనవసతుల యేర్పాటు గావింపబడుటయే గాక తాడేపల్లిగూడెమునందలి రైలుదారివారలకు ప్రయాణసౌకర్యములకూడ వసతులను బడును.

గరగవరము, } పెనుమెత్త తిరుమలరాజు, }
10-4-1919 } ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

III

సెకండరీస్కూలు బాలికాపాఠశాలల

సాంవత్సరికీత్యవము

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ సమావేశము:

అయ్యో, కృష్ణాజిల్లా నందిగామ: గతసోమవారము (7-4-1919) లోనైన కృష్ణాజిల్లాకలెక్టరుగారగు జె. టి. గిల్స్ గారి యధిపత్యమున బార్టిఫీల్డ్ కారొనేషన్ సెకండరీ స్కూలు విక్టోరియా మొమెంటుల్ హిందూ బాలికా పాఠశాలల సాంవత్సరికీత్యము జయప్రదముగ జరుపబడినది. దేశవాద రినియూ డివిజన్ ఆఫీసరు యమ్. వెంకన్న నాయుడు లి. యె. లియల్ గారును, నందిగామ తాలూకా తహశీల్దార్ గారు కోకా లక్ష్మణరావు నాయుడు లి. యె. గారును, నందిగామ పోలీసు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు ముగ్గుల సత్యనారాయణ మూర్తిగారును, ఇంకను పాఠశాల దయచేసి; ఉదయమున పిల్లల ఆటపందెములు జరుపబడినవి. సాయంత్రమున బీదలకు వస్త్రములు నులి య్యమును కలెక్టరుగారు పంచి పెట్టెరి. స్కూల్ కు నెక్రటరీ గారును ప్రధానోపాధ్యాయులును రిపోర్టులు చదివిన తరువాత 100 ల కిక్కురుగల పుస్తకములు పిల్లలకు బహుమానముగా నిచ్చిరి. బాలికల కోలాటమునుచేసిరి. మ-రా-రా అయ్యితేవర వేవాది నరసింహుగారు ప్రస్తుతపుస్కలమును హైస్కూలుగా అభివృద్ధిచేయుటకుల ఆర్థికకష్టములనుగురించి విపులముగా నువ్వనిందిరి. కలెక్టరుగారు తమ ఆంతోష్ఠిపశ్చానమున కమిటీవారు వారిఆర్థికస్థితిని చక్క-పెట్టుకొనవలసిన దనియు అనంతరము చందాలకు ప్రోగుచేయుటకు ప్రయత్నము చేయుట మందిదనియు నుడివెరి. చక్రవర్తిగారికిని, అధ్యక్షులకు కలెక్టరుగారు ముగ్గుల నువ్వోగియులకును పాఠశాలకును పంపినముల నొసగి తాంబూలముల నొసగిరి.

ఎ. సూర్యనారాయణమూర్తి. హెడ్ మాస్టరు.

తిరుపతి సంగీతసభలు:—సామర్లకోటయొద్దనున్న తిరుపతిలో ఏప్రిల్ 12, 13, 14 తేదీలలో సంగీతసభలు జరుగును. కార్యక్రమ మిక్రిందిరినీ ఉండును:—I పి. వేంకటరామయ్య నాయుడుగారు, పిడేబి, II వారి నాగభూషణరావుగారు, గాత్రము, పిడేబి, III చుడ్డు సీతారామయ్యగారు సంగీతము అభ్యుదానమున, జరపెదరు. ఎల్లరును విచ్చేయవలయును, అని చెల్లెలవారావుగారు వ్రాసిరి.

ఇందువల్ల గ్రామమున శ్రీరామనవమి మహోత్సవ సందర్భమున బాలాది వెంకటకృష్ణామండలమున చందాములనుచేసి 1000 బీదలకులకు అన్నప్రదానం బాసంగి సంతస్తుల చేసిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ.

చిలకలూరిపేట గ్రామమునందు, 7. 7. 1918లో నెల కొల్పబడిన "క్రిస్టియన్ మిషన్" గ్రంథాలయమున 28-4-19 వ తారీఖున శ్రీరామనవమి మహోత్సవసందర్భమున, మధ్య. శ్రీ. కాళికృష్ణామూర్తిగారి ముఖంబున, కా. వ్యాసమూర్తిగారిచే ఆరధాన, వేణుగానములును, ముఖ్య భాషావిషయమున నుగు నువ్వనియును, ఇమ్మానేసి. వేంకటేశ్వరరావు. లి. ఎ. నువ్వనియును యాధిపత్యమున జరుపబడుగా జరుపబడినవి. అని రామప్రసాదమూర్తిగారు వ్రాయుచున్నాడు.

గంజాం మండలములో చేరిన హిరమండల పురంబున కల శ్రీమదనామమోదినీ సమాజ గ్రంథాలయమున, ఈనెల 19 వ తేదీ ఉదయము, మండల గ్రంథాలయపు కార్యనిర్వాహక సభయును, మధ్యాహ్నమున వై గ్రంథాలయ మవ్వరువారి కోర్కెనుబట్టి జరిగి బడును. ఈసభకు విజయ నగరవాస్తవ్యులును, ఆంధ్రభాషావారములగు బుర్రా శేష గిరిరావు పంతులు. ఏమ్. పి. గార గ్రామసాధి పత్యమున వహించి దయతో సంగీకరింపిరి. సభకు విచ్చేయు ప్రతినిధులు 18 వ తేదీ హిరమండల కోటాకోట రైల్వేలో వేదమును దయ చేయవలెను. బుగు, బసలు, భోజనాది ఏర్పాటులు చేయబడును. అని కార్యదర్శులు, పార్కుండి సత్య నారాయణమూర్తిగారు వ్రాయుచున్నాడు.

నందిగామ నంది మట్టి వేంకట నువ్వారావుగారి ట్టు వ్రాసిరి.—గాంధీ మహాత్ముని యాభాసారము ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ ఆదివారం దినమున ఉదయమున 4 గంటలకు బార్టియ గిత్తులతో పురజముల బయటచేరి నడిపానమును గావించి భజనలతో పట్టణమంతయును నూరేగి అన్ని జేవాలయములకు దర్శించి ఆర్యనామల గావించిరి. జేవాలయమునందలి వికాల ప్రతేకమున గొప్పసభను గావించిరి. బార్టియార్లు మామలగు మ-రా-రా, నుంకర నరసింహులు గారసభ క్రాంతి సాధిపత్యమున వహించిరి. సభయందు, భారతవర్షమున కన మానకరము లగు రా టెట్టు చట్టములకు నిరసింహుడు గాంధీ మహాత్ముని కొనియాడును గంభీరోపన్యాసముల నిచ్చిరి. గాంధీ నాయకుని యాభాసారము ఆ దినమున మనస్సు నిండుటకును, రాల్లు చట్టములకు తక్షణము దీసివేయుటకు ప్రధానమంత్రి దెలుపుటకు ఆ గ్రామసాధి పతిగారికి అధికార మిచ్చుటకును ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడినది. ఈ దినము ములయించు నందిగామ పాఠశాల టిట్టి యుత్సాహమును బాపుట ప్రకటించియును.

విక్టోరియా ఆనుపత్రి, కాకినాడ.

ఇంతరకునునులు బహునిపుణక గా వాగు చేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గ్రుడ్డితనముచే బాధ పడినను, తిగి దృష్టిని (మాపు) పొందగలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, ఒరుపులు, దురదలు తగైరా సమస్త నేత్రరోగములు మరుగుపడును. కడు బీదలకు చికిత్స.

వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. సర్జను. ఫవుక లుక్ పేనాల ధర తగ్గించబడినది. ట్రాక్ బడ్లు 8-8-0. స్పాక్ ట్యు 7, వాటర్ మెక్ ట్యు 7-8-0, వాటర్ మెక్ (సెప్టికే నెల్ ఫిల్లింగ్) ట్యు 10-8-0, నెల్ ఫుక్ 210 ట్యు 4, ఆల్ట్రాగ్రా ట్యు 2-1-20 (1514) గిరిబ్రహ్మ ప్రేమనర్స్ తిరుకల్లిక్కేడి, మద్రాసు.

పంటివైద్యము. 1534 డాక్టరు గిబ్బెక్ బ్రదర్లు కెన్సెన్స్, ఎగ్జుకు, మద్రాసు. ఈ రణవైద్యులు ఏకారణము చేకవైన పుష్కల పెరికి చేతులని యుండిన సెస్పిలేమండ్ పీకి చేయుదురు. బలహీనమైన పుష్కల బుగారు కట్టులచేత బలపరచుట సంతుల పుష్కల బుగారుచేత మూయుట, పల్లు క్రొత్తకట్టులు, ఇంకను పంటిసంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూతనవైద్యకాశ్రుప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్స చేయి యుదురు వచ్చి యున్నాము. పంటిని తీయవచ్చును నొప్పి లేకనే తీయబడును.

విక్రయ నోటీసు.

చెన్నపురి హైకోర్టు ఆర్డినరీ ఒరిజినలు సివిలు జూరిస్టుడిక్షను

బి. ఎస్. నెం 264 ఆఫ్ 1914.

వాది:—కె. రాధాకృష్ణయ్య. (1572) ప్రతివాదులు:—సి. విశ్వనాథము మొదలైనవారు.

1916 సం॥ ఆగస్టు 17 వ తేదీన యీ గూటువై గా వింపబడిన డిక్రీ మూలమున ముమ్ము 1918 సం॥ ఫి బ్రరీ 18 వ తేదీన విక్రయించుటకు గావింపబడిన ముత్తరువులకు ము కృష్ణాజిల్లాలో జగ్గయ్యపేటయందలి యాక్రిండి పెద్దయ్యలునందు బాగుగ వివరింపబడిన కాటకు జిల్లింగు ఫ్యాక్టరీ 1917 సం॥ ఆగస్టు 1 వ తేదీన కోర్టువారి యుక్తరువుచే నియమింపబడిన కనీకర్లగు పొన్నస్వామి అయ్యగారు, నారాయణస్వామి అయ్యగారి బహిరంగముగా నేలము చేయవలసిన దని ఉక్తరువు చేయబడినది.

ఈ క్రింద సంతకముచేసిన మేము ఇందుములముగా తెలియజేసి ప్రకటించు నజేయగా, ఆ ఆస్తినివరములకు కృష్ణాజిల్లా టెన్డర్లయందలి బహిగుమము కావన మొదలనున్న పేరుని విశ్వనాథము సోమరుల కొట్టుమొదల 1918 వ సం॥ ఏప్రిల్ 26 వ తేదీన కనీవారం సాయంత్రం 4 గంటలకు యీ ప్రదేశములో పంపిపెట్టబడిన విక్రయ ప్రకటన యందలి మరతుల ననుసరించి బహిరంగముగా నేలము చేయవలసినదని ఉక్తరువు చేయబడినది.

ఆ విక్రయప్రకటనలు చెన్నపురి జార్జిటౌను ఆర్కివియల్ యందలి 118 నెంబరు గృహమునందు రిసీవర్లు కార్యాలయమునందు ఉచితముగా దొరకగలవు.

పెద్దయ్యలు

1. కృష్ణాజిల్లా జగ్గయ్యపేటయందలి కాటకుజిల్లింగు ఫ్యాక్టరీ, పనిముట్లు, పరికరములు, వైట్టికములతో సహా వైకాల్యము 8 ఎకరముల 15 సెట్లు గలవి.

ఆది 1905 సం॥ డిసెంబరు 8-వ తేదీ ఏ. య్య నారాయణగారిచే కొనబడినది. కృష్ణాజిల్లా రిజిస్ట్రేషన్ యందుకు బగ్గయ్యపేట నువ్వనిపేటయందుకు యూయి యు దిల్లింగువై 1274 మొము 1282 నెంబరు వరకును, ఎస్. 125-1 నెంబరులు గలవు. ఉక్తరువు పొంబోప స్థలముకు తూర్పున సర్ మహమ్మదుపేటకు పొవుకోడ్డుకు, దక్షిణమున హైకోర్టుకు, పశ్చిమమున గోనుగుట్ల సీతాదత్తి గారి తోటలుకు సరిహద్దులు గాగలవు.

మదరాసు పొన్ను స్వామి అయ్యర్, 15-8-1919. నారాయణస్వామి అయ్యర్, రిసీవర్లు.

స్విస్ పాకెట్ వాచ్ (514) ఈ పాకెట్ గడియారము బలిష్టమయిన సామానులచే తయారుచేయబడి, యామలకు బహు అందముగా నుండును. ఈనెల ఆభుత లోపుక టెస్టుచేయకొనువారికి పాంటిస్ కలము ఇనాముగా పంపబడును. ధర 1-కి రు 8-9-0, ముంజేటి గడియారము తోలుపట్టుతో సహా ధర 8-0-0.

ప్రెంస్ ఆండు కో, సామకాంపేట, మద్రాసు.

స్ప్లెనో ఆన గావిమి?

(SPLENOX) దానిని మీరు ఉపయోగించి సారా సులేయా, జ్వర విక్రలు, కలబాహు మొదలైన వాటిని తప్పక నశ్యముగా మరుగుచు. ప్రతిమందుల సాపురాను దొరుకును. 20 అవున్సులు 1-కి ట్యు 8-0-0.

P. H. Cramer, Vepery, Madras 1492 Sole Agent for South India.

దిగుమతిదారులు ఎగుమతిదారులు

కమిషన్ యేజులు. 1548 వియ్యము, గో నెలు, మూలు, ఆముదము, నెలకాములు, ధాన్యములు కామధాన్యములు మొదలగు వరకులు, స్వదేశీస్థుల తరపును, పరాయిదేశీస్థులతరపున కొనబడి విక్రయించుటకు.

వివరములు తెలియగోరువారు ఈ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. Pareck & Co., 135 B, Amherest, St, Calcutta.

మోహినీలెలము:—శ్రీమత్తురుములు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. పెండుకలు రాలపండును. నెక్రమకలు నునుపుజేయును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 అమ్మకాంజనం డిపో, 6, తుంబకెట్టిసి, మద్రాసు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క రో లా.

వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గల అయ్యెలాగున గర్భ శోధన గావించును.

1 పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-3 వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

**ప్రే జ రు గా రి
లివరు టానిక్.**

వైర్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవతకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.
నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.
ఈ సౌల్యావృక్ష పై పెట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము
368

స్వదేశి కత్తులు

- హార్ గ్రాండు మంగలి కత్తులు 1-2-0
- తులీ కత్తులు 1-0-0
- కార్కులుతీయునది, చాకు అన్ని కలసినది
(ప్రయాణీకుల కెక్కుడుపయోగకరము) 1-8-0
- డి. బ్లేడురోగర్కు చాకులు 1-0-0
- సింగిల్ బ్లేడుచాకులు 0-6-0
- డస్కు కత్తులు 0-4-0
- సింగిల్ బ్లేడు చాకులు (చిల్లరమల్లరక నులకు) 0-4-0

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
లిమిటెడ్,
కంజీవరం.
962

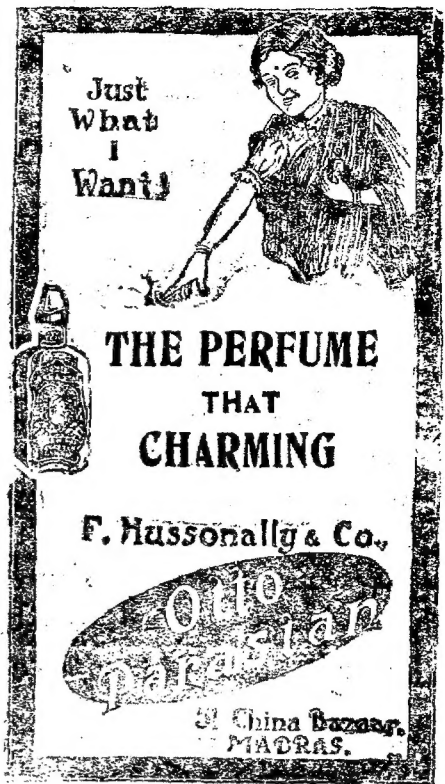
160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును శాశ్వతముగా పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కాదు గుర్తుంది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి కఠినసాధ్యమును దృఢ గాత్రమును, ఆయా రవ్యస్థిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మే మే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకోరెదము. (219)
వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందజీ,
ఆరోగ్యనిర్వాహకాధికారి, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్
ఉచితము! రు. 3000. ఉచితము!
వివరములు కోరువారికి తెలుపబడును.
ఏజంట్లకు మంచి కమిషను యివ్వబడును.
అడ్రెసు:— డి. ఎం. కర్క అండు కంపెనీ,
1527 పోస్టు కాణేలంక, గోదావరి జిల్లా.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ పంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిచే నే సంగతిసందర్భముల నలహా నాలోదించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి సంతనే వాసివి సకాలములో సరిఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు ప్రయోగినవారు.

మీరాసము:— **ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ**
సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, రేపాలపెట్టె నెం 55కి రు,
389 మదరాసు

(పై కామ్యూనికేషన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక వేరు కూడ నుదాహరించ గోరుచున్నారు.)

Just What I Want!

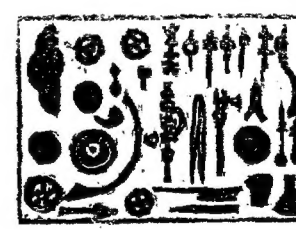
THE PERFUME THAT CHARMING

F. Mussonally & Co.

China Bazaar, MADRAS.

TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.
Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal disease you "must remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Bataia (India). (669)
ACTINA NATURAL TREATMENT.
Actina Cures Deafness.
Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.
The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.
Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Bataia, (India)
Natural Actina Treatment.

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials Tools,
BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY.

881) ఈ త్రరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.
సిరాబిల్లులు
నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగిపోవును. మిక్కిలి ప్రకాశమానుగ నుండును. కాగితముల చిగిసిపోకు ఒకటి ఒకలున్నే సిరాయగును. అనద్యోగముగ నీలివర్ణమున నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి వెల 1-2-0. ప్రకాశమానుమైనట్టియు నీలివర్ణముగ నల్లటి సిరాబిల్లులు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్లటి సిరాబిల్లులు 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరామాత్రము 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొత్తముగ కొనవారలకు మంచి యివాహియబడును (1278)
ఈ త్రర ప్రత్యేక త్రరము లన్నియు ఇంగ్లీషులోనే సందేశలను. మదరాసు రాజధానికి పోలు యేజంట్లు:—
మెసర్స్ కె. ఎల్. వి. అయ్యర్ అండుకో,
110, 111, తంబుకెట్టిపేటి, మదరాసు
BENGAL INK FACTORY.
24. Tarak hatterji Lane, Calcutta
గంం ఏజంట్లు కావలెను.
యా దిగువ ప్రచురించిన కంపెనీలో పంపించుచు
ఒక రూ 30 మొదలు రూ 50 టీతములో అన్ని జిల్లాలు
లోన యేజంట్లు కావలయును. అక్టోబర్ 12, 1919
లోను దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. (1558)
కార్యదర్శి, S. P. B. Co. Ltd. రామపురం, మదరాసు.